

Raad voor de Kinderbescherming
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten

Samenwerkingsprotocol Groninger gemeenten & de Raad voor de Kinderbescherming 2017 – 2020

*Vastgesteld in bestuurlijk overleg Groninger gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming op
27 oktober 2016*

Grondslag

Dit protocol is de basis voor de samenwerking tussen de Groninger gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming, regio Noord Nederland. Daarmee wordt voldaan aan de verplichting in de Jeugdwet, artikel 3.1 lid 5, inhoudende dat de gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming hun wijze van samenwerken in een protocol vastleggen.

Dit protocol is gebaseerd op het samenwerkingsprotocol tussen de gemeenten in de regio Drenthe en Groningen en de Raad voor de Kinderbescherming, dat in de periode 2015-2016 hetzelfde doel diende.

De VNG en de Raad voor de Kinderbescherming hebben op basis van landelijke afspraken een handreiking (oktober 2014) gemaakt voor de inhoud van een samenwerkingsprotocol tussen gemeenten en Raad voor de Kinderbescherming. We borduren voort op deze handreiking met voortschrijdend inzicht als basis voor dit protocol.

Aan het protocol is verder inhoud gegeven door vertegenwoordigers van de gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming, in overleg met de gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming en jeugdreclassering (Jeugdbescherming Noord), alsmede met Veilig Thuis. Tevens zijn de landelijk werkende instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering, het Leger des Heils (LJ&R) en de William Schrikker Groep, in dit overleg geraadpleegd.

In dit protocol worden afspraken op hoofdlijnen en, daar waar nodig, specifiek vastgelegd. Na vaststelling van dit protocol worden op basis van en met inachtneming van dit protocol nadere werkspraken en werkprocessen gemaakt tussen de instanties voor wie de afspraken in dit protocol van toepassing zijn.

Visie

De Groninger gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming Regio Noord-Nederland nemen als basis voor hun samenwerking in het nieuwe jeugdhulpstelsel de volgende gezamenlijke visie:

De Groninger Gemeenten (hierna: gemeenten) vanuit hun bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid voor alle vormen van jeugdhulp (inclusief specialistische hulp en gesloten jeugdhulp in het kader van ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen) en voor de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering,

en

de Raad voor de Kinderbescherming Regio Noord-Nederland (hierna: Raad voor de Kinderbescherming) vanuit zijn onafhankelijke wettelijke adviserende en rekestreerende taken naar gemeenten, gerechtelijke instanties en het openbaar ministerie over een gepaste maatregel of straf in gedwongen kader, wanneer de veiligheid en ontwikkelkansen van kinderen en jongeren ernstig gevaar lopen, dragen vanuit ieders eigen rol en verantwoordelijkheid bij aan een gezond en veilig opgroei- en opvoedklimaat voor de Groningse jongeren en dat elke jongere zo zelfstandig mogelijk kan deelnemen aan het maatschappelijk leven, rekening houdend met zijn of haar ontwikkelingsniveau.

In overeenstemming met het Groninger Functioneel Model¹ en met het principe "1 gezin, 1 plan, 1 regisseur" streven zowel de Groninger gemeenten als de Raad voor de Kinderbescherming er naar dat door vroegtijdige onderkenning en op maat gesneden aanpak van problemen waarmee kinderen te maken krijgen, zoveel mogelijk noodzakelijke jeugdhulp in vrijwillig kader wordt ingezet. Hierbij staan de rechten van het kind zoals neergelegd in het IVRK centraal.

¹ Versterken ouderlijke verantwoordelijkheid, ondersteuning door basisteams in combinatie met een expertpool.

Het jeugdstelsel moet snel, goed en op maat functioneren. Om dit te bereiken is het nodig om meer samenhang te creëren en meer en vooral beter samen te werken en de hulp dichterbij gezinnen te organiseren. De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming werken daarom proactief samen, informeren en adviseren elkaar gevraagd en ongevraagd met respect voor elkaars rol en positie.

Bij de overgang van vrijwillige naar gedwongen jeugdhulp ontmoeten gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming elkaar. De Raad voor de Kinderbescherming is voor gemeenten beschikbaar voor advies over de vraag of een gedwongen kader overwogen dient te worden ofwel dat een verzoek tot raadsonderzoek ingediend kan worden. Zowel gemeenten als de Raad voor de Kinderbescherming zoeken in casuïstiek en beleid steeds het overleg en de dialoog. Ter bevordering van het overleg en de dialoog is de wijze van samenwerking nader vastgelegd in dit richtinggevend protocol dat regelmatig wordt bijgesteld.

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming zorgen er samen voor dat in de jeugdketen duidelijk is wanneer en op welke wijze kinderen bij de Raad voor de Kinderbescherming moeten worden gemeld en wat doel, reikwijdte en werkwijze is van de Raad voor de Kinderbescherming.

Ondertekening

Directeur RIGG (Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten), hierbij gemachtigd door de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de Groninger gemeenten²,

Handtekening

10-05

2017 te

Raad voor de Kinderbescherming Noord Nederland,

hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam + functie]

Handtekening

10/15

2017 te

² Zoals vermeld onder 1.1 Intentieverklaring en geldigheid van dit protocol.

Inhoud

Grondslag	2
Visie.....	2
Ondertekening.....	3
1. Algemene afspraken	5
2. Jeugdbescherming	8
2a. Procesafspraken rond de toeleiding naar de Jeugdbescherming	8
2b. Samenwerking tijdens het Raadsonderzoek Bescherming.....	12
2c. De afronding van het Raadsonderzoek.....	14
3. Jeugdreclassering en Jeugdstrafrecht.....	15
Bijlagen	17
Bijlage 1. Notitie: Van COB naar beschermingstafels	18
Bijlage 2. Format Model Verzoek tot raadsonderzoek.....	22
Bijlage 3. Factsheet Woonplaatsbeginsel	27
Bijlage 4. Raamwerk Signs of Safety (framework)	31
Bijlage 5. Landelijk kader voor afspraken tussen de raad voor de kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming	34
Bijlage 6. Landelijk kader voor afspraken tussen de raad voor de kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen voor jeugdreclassering	41

1. Algemene afspraken

Intentieverklaring en geldigheid afspraken

1.1

De colleges B&W van de samenwerkende gemeenten in de regio Groningen, te weten: Zuidhorn, Winsum, Vlagtwedde, Veendam, Stadskanaal, Slochteren, Pekela, Oldambt, Menterwolde, Marum, De Marne, Loppersum, Leek, Hoogezand-Sappemeer, Haren, Grootegast, Groningen, Eemsmond, Delfzijl, Ten Boer, Bellingwedde, Bedum en Appingedam, (hierna te noemen 'de gemeenten') en de Raad voor de Kinderbescherming, regio Noord Nederland (hierna te noemen 'Raad voor de Kinderbescherming') spreken af dat zij in de onderlinge samenwerking zullen handelen volgens de afspraken in dit protocol. Voor alle afspraken geldt dat hiervan gemotiveerd afgeweken kan worden, bijvoorbeeld als de (veiligheids-) situatie van het kind erom vraagt.

De geldigheidsduur van dit samenwerkingsprotocol is 2017 tot en met 2020, tenzij de inkoop voor de jaren 2018 en volgende aanleiding geeft tot wijziging. De voortgaande transitie en transformatie in de jeugdhulp kan partijen aanleiding geven de afspraken in dit protocol bij te stellen. Bijstelling vindt plaats in een bestuurlijk overleg als bedoeld in artikel 1.3 en behoeft de instemming van zowel de gemeenten als de Raad voor de Kinderbescherming.

Verbindendverklaring

1.2

De gemeenten stellen vast dat de afspraken die in dit samenwerkingsprotocol met de Raad voor de Kinderbescherming gemaakt worden, onverkort gelden voor alle instanties die werken onder de regie van de gemeente en op wie deze afspraken van toepassing zijn.

Bestuurlijk en ambtelijk overleg

1.3

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming overleggen op initiatief van de gemeenten ten minste twee keer per jaar over de samenwerking. In een bestuurlijk overleg tussen de portefeuillehouders jeugd namens de Groninger gemeenten en de regiodirecteur van de Raad voor de Kinderbescherming worden de algemene stand van zaken en de ontwikkelingen op hoofdlijnen besproken op basis van landelijk geleverde informatie. In dit bestuurlijk overleg worden eventuele bijstellingen van dit samenwerkingsprotocol vastgesteld.

Eenmaal per jaar zullen ter evaluatie van de gezamenlijke samenwerkingsafspraken tevens de bestuurders van de gecontracteerde gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis aanwezig zijn (zie art. 1.4).

Het overleg wordt ambtelijk voorbereid. In deze ambtelijke voorbereiding worden alle gemeenten betrokken. De ambtelijke voorbereiding is belegd bij een teamleider en beleidsadviseur van de Raad voor de Kinderbescherming en bij twee vertegenwoordigers (beleidsambtenaren) van de gemeenten. Laatstgenoemde beleidsambtenaren zijn aanspreekpunt voor zowel de gemeenten als de Raad voor de Kinderbescherming en initiëren en organiseren het ambtelijk en het bestuurlijk overleg.

Zij die ambtelijk het bestuurlijk overleg voorbereiden onderhouden tussentijds contact op beleidsniveau. Deze medewerkers kennen elkaar en kunnen elkaar (telefonisch of anderszins) consulteren.

Evaluatie met Veilig Thuis en Gecertificeerde Instellingen

1.4

De gemeenten, de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis en de gecontracteerde gecertificeerde instellingen (zie artikel 1.6) evalueren jaarlijks op initiatief van de gemeenten ten minste een keer de gemaakte samenwerkingsafspraken in dit protocol.

Deze evaluatie is onderdeel van het bestuurlijk overleg (artikel 1.3), welke een keer per jaar in aanwezigheid van de bestuurders van de gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis plaatsvindt.

Uitwisseling beleidsinformatie

1.5

De Raad voor de Kinderbescherming zal aan de gemeenten op geaggregeerd niveau gegevens beschikbaar stellen over de ontwikkelingen rond de inzet van het gedwongen kader en de benodigde capaciteit bij de gecertificeerde instellingen, voor zover dat nodig is als aanvulling op de gegevens die afkomstig zijn uit de landelijke ondersteuningssystemen voor de ketensamenwerking, waar gemeenten, gecertificeerde instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming gebruik van zullen maken.

Samenwerking met gecertificeerde instellingen (GI)

1.6

De gemeenten kiezen voor de inzet van drie gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering, namelijk Jeugdbescherming Noord, de William Schrikker Groep en het Leger des Heils (L&R).

De Raad voor de Kinderbescherming zal per casus, op grond van de aangetroffen problematiek en doelgroep, een keus maken uit deze drie gecertificeerde instellingen en de gekozen instelling opnemen in rekest kinderbeschermingsmaatregel, advies inzake strafzaken of opdracht tot vrijwillige jeugdreclassering.

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat de gemeenten de landelijke afsprakenkaders voor jeugdbescherming en jeugdreclassering voor afspraken tussen de raad en de gecertificeerde instellingen (bijlagen) hanteren als voorwaarde bij de contractering van de gecertificeerde instellingen. De Raad voor de Kinderbescherming conformeert zich aan deze landelijke kaders.

De gemeenten zien er op toe dat de door hen gecontracteerde gecertificeerde instellingen zich aan hun wettelijke verplichtingen houden en de afspraken met de Raad voor de Kinderbescherming nakomen. De Raad voor de Kinderbescherming stelt de gemeenten ervan op de hoogte als een gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming hierin structureel in gebreke blijft.

Samenwerking bij calamiteiten en bij publiciteitsgevoelige casuïstiek

1.7

De gemeenten, zij die een verzoek tot raadsonderzoek indienen en de Raad voor de Kinderbescherming stemmen bij calamiteiten en bij publiciteitsgevoelige casuïstiek met elkaar af – met inachtneming van eigen interne procedures – hoe zij omgaan met de media.

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat er bij calamiteiten en in publiciteitsgevoelige casuïstiek contact is tussen de gemeente, de verzoeker tot raadsonderzoek en de Raad voor de Kinderbescherming. Waar nodig zal dit contact plaatsvinden op het niveau van de verantwoordelijke bestuurders (directieniveau).

Indien voor, tijdens of na het raadsonderzoek een casus publiciteitsgevoelig blijkt te zijn of lijkt te worden, dan betrekken de uitvoerende werkers van zowel de gecertificeerde instellingen en/of Veilig Thuis als de Raad voor de Kinderbescherming de leidinggevend en woordvoerders van beide organisaties en de betrokken gemeente(n). Instellingen, Raad voor de Kinderbescherming en gemeenten houden elkaar wederzijds op de hoogte van ontwikkelingen en overleggen bij eventuele activiteiten of publiciteit.

Verwijsindex Risicjongeren

1.8

De gemeenten maken de afspraak met alle instellingen die onder de regie van de gemeenten opereren, dat zij kinderen en jongeren bij wie zij betrokken zijn en over wie zij zich zorgen maken, signaleren in de

Verwijsindex Risicjongeren. De Raad voor de Kinderbescherming meldt kinderen in het kader van beschermingsonderzoeken en strafonderzoeken. Bij matches worden de betreffende regionale protocollen gevolgd.

Samenwerking in het Veiligheidshuis

1.9

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af om deel te nemen, informatie uit te wisselen en samen te werken in het Veiligheidshuis, met inachtneming van de bestaande afspraken in het Landelijk Kader Veiligheidshuizen.

Woonplaatsbeginsel

1.10

Bij de bepaling welke gemeente of onder gemeentelijke verantwoordelijkheid werkende teams of instellingen betrokken zijn of moeten worden in het kader van dit protocol, wordt het woonplaatsbeginsel van de Jeugdwet gevolgd, tenzij anders vermeld. De factsheet en het stappenplan woonplaatsbeginsel van de VNG en de ministeries van V&J en VW&S zijn daarbij leidend. Zie bijlage

Het begrip lokaal team

1.11

In dit protocol verstaan we onder 'lokaal team' de door het college gemandateerde entiteit of de entiteit waarin door het college gemandateerde professionals werken (bijvoorbeeld CJG-team, basisteam, jeugdteam, sociaal team). In de nadere regels jeugdhulp bepaalt elk college B&W zelf aan welke entiteit of professional het college de taken mandateert.

2. Jeugdbescherming

2a. Procesafspraken rond de toeleiding naar de Jeugdbescherming

Casusoverleg wanneer advies gevraagd wordt aan de Raad voor de Kinderbescherming

2.1

De Raad voor de Kinderbescherming is middels zijn Adviesteam rechtstreeks beschikbaar voor overleg op casusniveau met de lokale teams, Veilig Thuis en de gecertificeerde instellingen in cases waar jeugdhulp in gedwongen kader overwogen wordt, ook als dit (nog) niet leidt tot een verzoek tot raadsonderzoek (consultatie, advies en triage).

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken nadrukkelijk uit, dat zij de inzet van jeugdbescherming (het gedwongen kader) waar mogelijk willen voorkomen. Het advies van de Raad voor de Kinderbescherming draagt hier waar mogelijk aan bij.

De Raad voor de Kinderbescherming bewaakt de ondergrens als het gaat om de veiligheid van een kind: de Raad zal aangeven (zowel aan de professionals als aan het gezin) wat naar het oordeel van de Raad in deze situatie ten minste nodig is om de veiligheid van de betrokken kinderen te waarborgen en de gang naar jeugdhulp in een gedwongen kader te voorkomen.

2.2

Overleg op casusniveau, nog voordat er een besluit is genomen tot het indienen van een verzoek tot raadsonderzoek, kan op twee manieren worden gevoerd: anoniem of niet-anoniem.

In eerste overweging maakt de verzoeker (een lokaal team, Veilig Thuis, een gecertificeerde instelling) de keus voor anoniem of niet-anoniem. Deze keuze maakt voor de behandeling daarvan door de Raad voor de Kinderbescherming wettelijk verschil.

- Anoniem: de verzoeker kan gebruik maken van de deskundigheid van de Raad voor de Kinderbescherming als hij twijfelt over de noodzaak tot het inzetten van jeugdhulp in gedwongen kader. Doet hij dit anoniem (dus zonder de persoonsgegevens van het betreffende gezin met de Raad voor de Kinderbescherming te delen), dan zal de Raad voor de Kinderbescherming alleen algemene noties kunnen geven over de mogelijkheden en criteria voor jeugdhulp in een gedwongen kader.

De cliënten (ouders/verzorgers en kinderen) hoeven van deze anonieme advisering niet op de hoogte te worden gesteld.

- Niet-anoniem: de verzoeker kan ervoor kiezen om de Raad voor de Kinderbescherming te betrekken bij casusoverleg (met of zonder aanwezigheid van de betrokken gezinsleden en hun sociale netwerk), zodra de inzet van jeugdbescherming overwogen wordt, maar nog voordat een besluit is genomen om een verzoek tot raadsonderzoek in te dienen.

De verzoeker die een zaak niet-anoniem inbrengt in het overleg met de Raad voor de Kinderbescherming, informeert ouders/eventuele verzorgers en kinderen ouder dan 12 jaar hierover voordat het overleg plaatsvindt, tenzij het vooraf informeren in verband met de veiligheid van het kind niet mogelijk is. Indien dit laatste het geval is, wordt besproken wanneer en hoe cliënten wel ingelicht kunnen worden.

Tijdstip, vorm en plaats van het overleg worden, zo nodig per verzoek om advies, in onderling overleg bepaald.

2.3

Bij een verzoek om advies wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van het Format Verzoek tot raadsonderzoek (zie bijlage 3), doch zonder de formele eisen die daaraan gesteld worden als het een verzoek tot raadsonderzoek betreft. Op het formulier kan worden aangegeven of het een verzoek om advies of een verzoek tot raadsonderzoek betreft.

2.4

De Raad voor de Kinderbescherming levert als resultaat van deze betrokkenheid een advies aan de verzoeker of een raadsonderzoek in deze situatie nodig is. Op basis van dit advies kan de verzoeker besluiten om een verzoek tot raadsonderzoek in te dienen. De Raad voor de Kinderbescherming kan ook zelf besluiten om een raadsonderzoek te starten, op basis van een eigen afweging (wanneer de casus niet-anoniem is ingebracht).

Het casusoverleg wanneer een verzoek tot raadsonderzoek wordt gedaan aan de Raad voor de Kinderbescherming

2.5

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat verzoeken tot raadsonderzoek aan de Raad voor de Kinderbescherming besproken zullen worden op een casusoverleg, geheten: het Casusoverleg Bescherming (COB).

2.6

Het Casusoverleg Bescherming wordt secretariaal ondersteund. Vaste deelnemers zijn: een technisch voorzitter, een medewerker Adviesteam van de Raad voor de Kinderbescherming en de medewerker die het verzoek tot raadsonderzoek inbrengt (hierna: 'verzoeker'). De voorzitter kan bepalen dat andere professionele betrokkenen tevens aanwezig zijn. Aan het overleg is tevens een secretaris verbonden.

2.7

De gemeenten zien het als haar verantwoordelijkheid dat zij voor het COB, en de te ontwikkelen Beschermingstafel (bijlage) zowel de voorzitter als de secretariële ondersteuning leveren.

De gemeenten en de Raad zijn overeengekomen dat het COB zal worden doorontwikkeld richting een beschermingstafel. Zo lang de beschermingstafel nog niet functioneert blijft het COB de schakel tussen het lokale team en de Raad. Wanneer de ontwikkeling van de beschermingstafel optimaal is afgerond wordt het COB overbodig.

2.8

De verzoeker informeert de ouders/verzorgers en de kinderen ouder dan 12 jaar over het verzoek aan de Raad voor de Kinderbescherming.

De verzoeker hoeft ouders/eventuele verzorgers en/of kinderen ouder dan 12 jaar niet te informeren over het indienen van een verzoek, als dit een kennelijke bedreiging vormt voor het kind. Indien dit laatste het geval is, wordt in het casusoverleg bescherming besproken wanneer en hoe cliënten wel ingelicht kunnen worden.

De verzoeker overweegt tevens of cliënten aan het gesprek aan het casusoverleg bescherming deel kunnen nemen.

2.9

Als de gecertificeerde instelling of Veilig Thuis een VTO wil indienen, zorgen zij er voor dat het lokale team wordt uitgenodigd.

2.10

Het casusoverleg bescherming wordt zo vaak als nodig georganiseerd. De spreiding over de week is zodanig dat verzoeken binnen zeven kalenderdagen nadat het besluit tot een verzoek tot raadsonderzoek is genomen in het casusoverleg bescherming besproken zijn.

2.11

Ter voorbereiding op de bespreking ontvangen de deelnemers tenminste twee werkdagen van tevoren de benodigde documenten. In beginsel worden de stukken via een beveiligde netwerkverbinding verzonden.

Er zijn twee documenten verplicht, namelijk het Format Verzoek tot raadsonderzoek en het Veiligheidsplan.

Voor vorm en inhoud van het Format zie artikelen 2.16 t/m 2.19.

Voor vorm en inhoud van het Veiligheidsplan zie artikelen 2.20 en 2.21.

2.12

De inzet van het casusoverleg bescherming is om consensus te bereiken over de noodzaak van een raadsonderzoek. Als na uitgebreid overleg toch verschil van mening blijft bestaan, kiest de Raad voor de Kinderbescherming voor zekerheid voor het kind en start een raadsonderzoek. In beginsel wordt het besluit ter plekke in het casusoverleg bescherming genomen, waar nodig na (telefonische) consultatie op teamleiderniveau.

2.13

Ter voldoening aan landelijke afspraken zal de Raad voor de Kinderbescherming altijd een raadsonderzoek starten, indien een gecertificeerde instelling een verzoek indient tot een raadsonderzoek naar een (on)geboren kind van ouders van wie een ander kind al onder toezicht is gesteld.

Ook deze verzoeken worden ingebracht en besproken op het casusoverleg bescherming.

2.14

De verzoeker en de Raad voor de Kinderbescherming besteden altijd aandacht aan de niet gemelde minderjarige(n) die in het gezin verblijven en maken afspraken over de wijze waarop dit gebeurt. In veel gevallen wonen er meerdere kinderen in een gezin. Wanneer voor één van die kinderen een verzoek tot raadsonderzoek wordt ingediend, maar niet voor de andere kinderen, geeft de verzoeker aan waarom hij voor die andere kinderen een raadsonderzoek niet noodzakelijk vindt (zie ook het Format Verzoek tot raadsonderzoek).

De Raad voor de Kinderbescherming kan in dat geval, op basis van een eigen afweging bij de start van het raadsonderzoek of op basis van de bevindingen tijdens het raadsonderzoek, zelf besluiten om een raadsonderzoek te starten naar de andere kinderen in het gezin.

De Raad voor de Kinderbescherming stelt het secretariaat van het casusoverleg bescherming, de verzoeker en het betrokken lokale team als deze niet de verzoeker is, hiervan op de hoogte. Op verzoek van elk der partijen kan agendering ter bespreking in het casusoverleg bescherming plaatsvinden.

2.15

Is het besluit om een verzoek tot raadsonderzoek in te dienen tot stand gekomen tijdens een overleg anders dan het casusoverleg bescherming, en waarbij de Raad voor de Kinderbescherming aanwezig was, dan dient de verzoeker binnen zeven kalenderdagen schriftelijk dan wel digitaal het verzoek in bij de Raad voor de Kinderbescherming, in beginsel via CORV.

Criteria waaraan een verzoek tot raadsonderzoek moet voldoen

2.16

Voor een verzoek tot raadsonderzoek dient gebruik gemaakt te worden van het Format Verzoek tot raadsonderzoek (zie bijlage 3). Het format bevat formele eisen.

2.17

Vanwege de procedurele waarborgen die aan het verzoek tot raadsonderzoek gesteld worden, kan dit alleen schriftelijk worden ingediend. Onder schriftelijk wordt hier tevens verstaan digitale inzending via CORV.

2.18

Alleen als er een redelijk vermoeden bestaat dat er sprake is van een ernstige ontwikkelingsbedreiging of de veiligheid van het kind in gevaar is en hulp in een vrijwillig kader niet (meer) toereikend is om die bedreiging af te wenden wordt een verzoek tot raadsonderzoek ingediend.

Conform de wettelijke vereisten moet uit het verzoek tot raadsonderzoek in ieder geval uit feiten en omstandigheden concreet blijken:

waaruit de vermoedelijke bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige bestaat, en welke veiligheidsrisico's dit met zich meebrengt

welke hulpverlening volgens de verzoeker aangewezen is en

waarom deze hulpverlening niet op vrijwillige basis mogelijk is of ontoereikend is om die bedreiging af te wenden

welke factoren in en om het gezin deze bedreiging veroorzaken en in stand houden

welke factoren in en om het gezin de bedreiging verminderen en/of bijdragen aan een oplossing, en hoe die factoren versterkt kunnen worden.

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat verzoekers in ieder geval antwoord moeten geven op de met een * gemarkeerde onderdelen van het Format.

2.19

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat dit redelijke vermoeden in het verzoek tot raadsonderzoek onderbouwd wordt, bijvoorbeeld door het meesturen van documenten zoals een risicotaxatie, hulpverleningsplan, gezinsplan, enzovoorts.

Criteria waaraan een Veiligheidsplan moet voldoen

2.20

In het casusoverleg wordt altijd het veiligheidsplan besproken.

Indien er bij hoge uitzondering nog geen veiligheidsplan aanwezig is, overleggen de verzoeker, de Raad voor de Kinderbescherming en – indien mogelijk – de ouders en kinderen van 12 jaar of ouder, onder regie van de verzoeker over de inhoud en de uitvoering van een veiligheidsplan. Dit veiligheidsplan wordt opgesteld door de verzoeker.

Indien de verzoeker niet het lokale team is, wordt het betrokken lokale team bij het overleg betrokken. Deze afspraken gelden tijdens het raadsonderzoek en/of tijdens de periode tot overdracht aan een hulpverlener in vrijwillig kader of aan de (gezins-)voogd heeft plaatsgevonden. De afspraken gelden ook voor crisissituaties en beschermingsonderzoeken die door de Raad voor de Kinderbescherming vanuit andere onderzoeken worden gestart.

Het veiligheidsplan omvat in ieder geval de volgende afspraken over de samenwerking van de betrokken instellingen:

Wie welke informatie aanlevert en op welke termijn.

De planning van het verdere proces, dat er toe leidt dat het kind, indien nodig, zo spoedig mogelijk wordt beschermd.

Of het nodig is om een arts (huisarts of jeugdgezondheidszorg) in te schakelen omwille van de veiligheid van het kind³.

De manier waarop afstemming plaatsvindt tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de verzoeker en/of het lokale team. De Raad en de uitvoerders van het veiligheidsplan houden gedurende het raadsonderzoek contact en informeren elkaar over de voortgang.

Wie vanuit het lokale team verantwoordelijk is voor de uitvoering van het plan.

Ook bevat het plan afspraken over wat er gebeurt als de uitvoering ervan stagneert of als op een andere manier onveiligheid voor het kind ontstaat.

³ Bij (vermoeden van) fysieke kindermishandeling is het uitgangspunt om een (forensisch) arts te betrekken.

2.21

Het veiligheidsplan dient gebaseerd te zijn op Signs of Safety. Het gebruik hiervan sluit aan bij de huidige en groeiende praktijk van diverse ketenpartners. Zie voor het raamwerk van Signs of Safety (bijlage 5)

Verzoek tot raadsonderzoek door derden (crisismelding) of beschermingsonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming zelf (ambtshalve)

2.22

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat de Raad voor de Kinderbescherming onderzoeken die gestart zijn naar aanleiding van een crisismelding of omdat de Raad voor de Kinderbescherming al op een andere manier bij het gezin betrokken is, agendeert voor bespreking in het casusoverleg bescherming. De Raad voor de Kinderbescherming neemt in deze gevallen contact op met het basisteam om ervoor te zorgen dat de hulp voor het kind en gezin wordt ingezet dan wel wordt gecontinueerd tot het moment van de effectuering van de uitspraak van de rechter.

2.23

De Raad voor de Kinderbescherming is 24 uur per dag, 7 dagen in de week beschikbaar voor de lokale teams, Veilig Thuis en de gecertificeerde instellingen voor overleg in crisissituaties, zowel voor (telefonisch) overleg als voor concrete stappen om in te grijpen bij een acute crisis.

2.24

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat uit de feiten en omstandigheden van het verzoek tot raadsonderzoek in een crisis concreet moet blijken

- (1) waaruit de (vermoedelijk) acute en ernstig bedreigende situatie voor het kind bestaat,
- (2) dat in deze situatie onmiddellijk hulp moet worden geboden en
- (3) dat ouders deze hulp in het vrijwillig kader niet accepteren.

Indien mogelijk geeft de verzoeker daarnaast ook aan welke factoren deze bedreiging veroorzaken en in stand houden, welke factoren deze bedreiging verminderen en welke hulp noodzakelijk is.

2b. Samenwerking tijdens het Raadsonderzoek Bescherming

Borging van de veiligheid van kinderen

2.26

Het betrokken lokale team is verantwoordelijk voor de continuïteit van de hulp, ook tijdens het raadsonderzoek, volgens het voor de casus opgestelde veiligheidsplan. Deze verantwoordelijkheid stopt op het moment dat de casus wordt aangemeld door de Raad voor de Kinderbescherming bij de Gecertificeerde Instelling voor het uitvoeren van de maatregel. Als het raadsonderzoek niet tot een maatregel leidt, blijft het basisteam verantwoordelijk.

2.27

Indien ouders niet bereid zijn mee te werken aan het plan dat de veiligheid van het kind tijdens het raadsonderzoek moet bevorderen/optimaliseren, informeert het lokale team en/of de verzoeker de Raad voor de Kinderbescherming hierover. Vervolgens overweegt de Raad voor de Kinderbescherming een voorlopige kinderbeschermingsmaatregel te vragen.

2.28

In het belang van de betrokken kinderen duren raadsonderzoeken in principe zo kort mogelijk. De duur van het raadsonderzoek wordt ook bepaald door de tijd die nodig is om op een zorgvuldige manier te

kunnen beoordelen of ingrijpen in het ouderlijk gezag noodzakelijk is. Daar hoort onder andere bij dat ouders de gelegenheid krijgen om op het concept raadsrapport te reageren.⁴

2.29

De Raad voor de Kinderbescherming houdt de verzoeker en de ouders gedurende het raadsonderzoek op de hoogte van de vorderingen en de stand van zaken in het raadsonderzoek.

2.30

Als één van de betrokken partijen (de verzoeker, de Raad voor de Kinderbescherming of een cliënt) signaleert dat er een onveilige situatie voor het kind ontstaat, volgt acuut overleg.

2.31

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat situaties waarin de Raad voor de Kinderbescherming bij de uitoefening van zijn taken een zorgelijke situatie van een minderjarige aantreft terwijl er (nog) geen redenen zijn om een beschermingsonderzoek te starten, gemeld worden bij en overgedragen worden aan het betrokken lokale team.

Gesloten jeugdzorg tijdens raadsonderzoek

2.32

Als tijdens het raadsonderzoek blijkt dat gesloten jeugdhulp aangewezen is, dan overlegt de Raad voor de Kinderbescherming hierover met de verzoeker.

Als het lokale team niet de verzoeker is, dan wordt het lokale team door de verzoeker alsnog betrokken. Als de Raad voor de Kinderbescherming over de meest actuele informatie beschikt en als de verzoeker ofwel het lokale team nog helemaal geen bemoeienis met het gezin heeft gehad⁵, dan levert de Raad voor de Kinderbescherming de verklaring van de noodzaak tot gesloten jeugdhulp en de instemming van een gekwalificeerde gedragswetenschapper.

Als de Raad voor de Kinderbescherming gesloten jeugdhulp noodzakelijk vindt, maar de verzoeker ofwel het lokale team vindt dat niet, dan levert de Raad zelf de verklaring van de noodzaak en de instemming van de gekwalificeerde gedragswetenschapper.

2.33

In het geval ouders hun toestemming voor gesloten jeugdzorg in vrijwillig kader intrekken, en indien het lokale team, Veilig Thuis of de gecertificeerde instelling voor zover betrokken, het in het belang van de jongere noodzakelijk vindt dat de gesloten plaatsing voortduurt, dient het lokale team, Veilig Thuis of de gecertificeerde instelling, uiterlijk één (1) dag na intrekking van de toestemming, bij de Raad voor de Kinderbescherming een verzoek tot raadsonderzoek in. Dit geldt ook als er al een raadsonderzoek loopt. Een plaatsing gesloten jeugdzorg kan ten hoogste 14 kalenderdagen vanaf de intrekking van de toestemming zonder kinderbeschermingsmaatregel doorlopen. De verzoeker geeft aan de Raad aan wanneer de termijn van 14 kalenderdagen ingaat en afloopt. De Raad voor de Kinderbescherming start een dergelijk onderzoek direct en rondt dit onderzoek zodanig snel af dat, indien noodzakelijk, de rechter tijdig kan beslissen.

⁴Op dit moment geldt voor een raadsonderzoek bescherming een landelijke norm voor de doorlooptijd van acht weken (van verzoek tot onderzoek tot het nemen van een besluit over het indienen van een verzoek tot het opleggen van een kinderbeschermingsmaatregel bij de rechter), inclusief de wettelijke termijnen (bijvoorbeeld voor het recht op inzage en reactie door de betrokken ouders). De Raad wordt geacht deze norm in ten minste 80% van de zaken te halen.

⁵ Bijvoorbeeld doordat het raadsonderzoek is gestart op basis van een crisismelding door derden of op basis van een melding door de raad zelf.

2c. De afronding van het Raadsonderzoek

Als de raad geen maatregel vraagt

2.35

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat in gevallen waarin de Raad voor de Kinderbescherming afziet van het vragen van een maatregel en voortzetting van hulp in het vrijwillig kader gewenst is, deze cases met instemming van cliënten en lokale team worden overgedragen aan het betrokken lokale team.

Het rapport van de Raad voor de Kinderbescherming wordt mee overgedragen. Het rapport bevat alle informatie die relevant is voor voortzetting van de hulpverlening. De raad vermeldt in het rapport in ieder geval de hulpvraag, de zorgpunten en de sterke punten en de beoogde begeleidingsvorm. Verder zorgt de raad ervoor dat in het rapport duidelijk wordt gemotiveerd waarom cliënten nu wel hulp op vrijwillige basis accepteren en/of waarom die hulp nu wel toereikend wordt geacht om de vastgestelde bedreiging van de jeugdige af te wenden.

Als tijdens het vervolg blijkt dat de hulp stagneert of niet het beoogde resultaat oplevert, doet de verzoeker (opnieuw) een verzoek aan de raad om een onderzoek in te stellen. In dat geval bevat het verzoek in ieder geval een beschrijving van de laatste ontwikkelingen in het hulpverleningstraject en de redenen waarom dat traject stagneert of niet het beoogde resultaat oplevert. Dit verzoek tot raadsonderzoek wordt opnieuw besproken in het casusoverleg bescherming.

2.36

Indien, na een verzoek tot onderzoek door een lokaal team, de Raad voor de Kinderbescherming na onderzoek niet overgaat tot indiening van een rekest tot ondertoezichtstelling en geen hulp met instemming in vrijwillig kader aan het lokale team werd overgedragen als bedoeld in artikel 2.35, deelt hij dit schriftelijk mee aan deze verzoeker, met meezending van het rapport van de Raad voor de Kinderbescherming. Desgewenst zal de Raad voor de Kinderbescherming de uitkomst van zijn onderzoek aan deze verzoeker toelichten.

Het verzoekende lokale team kan de casus ter beoordeling voorleggen aan de burgemeester.

De burgemeester kan, binnen tien kalenderdagen na ontvangst van de mededeling van de Raad voor de Kinderbescherming door het lokale team, de Raad voor de Kinderbescherming verzoeken het oordeel van de kinderrechter te vragen of het noodzakelijk is de minderjarige onder toezicht te stellen.

De Raad voor de Kinderbescherming vraagt het oordeel van de kinderrechter binnen de wettelijke twee weken na dagtekening van het verzoek van de burgemeester.

3. Jeugdreclassering en Jeugdstrafrecht

Benaderen informanten in het strafonderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming

3.1

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming spreken af dat de Raad voor de Kinderbescherming in elk strafonderzoek in ieder geval de betrokken school benadert als informant. Dit is conform het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrecht (LIJ), dat als keteninstrument door politie, Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen en justitiële jeugdinrichtingen gebruikt wordt, onder meer voor het in kaart brengen van het recidiverisico en voor de toeleiding naar erkende effectieve gedragsinterventies.

3.2

De Raad voor de Kinderbescherming overweegt intern in elk strafonderzoek of naast de school andere informanten in of buiten het gemeentelijk domein benaderd dienen te worden.

Inzet jeugdreclassering in opdracht van de raad

3.3

De Raad voor de Kinderbescherming informeert het betrokken lokale team over de inzet van jeugdreclassering in opdracht van de Raad.

Nazorg na detentie

3.4

De Raad voor de Kinderbescherming meldt de uitstroom van jongeren uit een justitiële jeugdinrichting aan het betrokken lokale team en draagt zorg voor een overdracht van de regie naar het lokale team.

Tijdens detentie van een jongere in een justitiële jeugdinrichting wordt onder voorzitterschap van de Raad voor de Kinderbescherming het landelijk voorgeschreven Trajectberaad gehouden. Deelnemers aan het Trajectberaad zijn de medewerker adviesteam van de Raad voor de Kinderbescherming, de betrokken gecertificeerde instelling voor jeugdreclassering, de betrokken justitiële jeugdinrichting en het betrokken lokale team. Dit is het lokale team waar de jongere vandaan komt, totdat bekend is waar de jongere naar toe gaat. Wanneer dit een andere gemeente is, wordt het lokale team aldaar betrokken en vindt er een overdracht plaats.

Het Trajectberaad wordt tenminste binnen 3 weken na instroom in detentie gehouden, en bij langere detentie 3 maanden voor de verwachte uitstroom. Afhankelijk van de situatie kunnen tussen deze nog een of twee Trajectberaden gehouden worden.

Doel van het Trajectberaad:

inhoudelijke afstemming over de te volgen koers: aan welke doelen moet bij de betrokken jeugdige gewerkt worden;

het beantwoorden van de vraag welke partij verantwoordelijk wordt gehouden voor de aanpak van welke problemen, waaronder het aanbod en de diensten die de gemeente kan leveren in het nazorgtraject;

maken van (procedurele) afspraken over de totstandkoming van het trajectplan, bestaande uit het perspectiefplan van de JJI en het plan voor nazorg.

Ouders en jongere zijn op de hoogte van het Trajectberaad en zo mogelijk zijn zij aanwezig.

Uitvoering werkstraffen

3.5

De Raad voor de Kinderbescherming overlegt met de gemeenten over de mogelijkheden voor het uitvoeren van werkstraffen in de gemeenten.

Schoolverzuim

3.6

De gemeenten en de Raad voor de Kinderbescherming nemen als uitgangspunt dat de inzet van het strafrechtelijk kader bij schoolverzuim een ultieme stap is, alleen aan de orde als hulp in een vrijwillig kader niet toereikend is.

De medewerker adviesteam van de Raad voor de Kinderbescherming is daarom beschikbaar voor overleg met de leerplichtambtenaar om gezamenlijk te bekijken welk traject in het belang is van de jeugdige en om te voorkomen dat er een proces-verbaal wordt opgemaakt voor jeugdigen die niet in het straftraject thuishoren.

De leerplichtambtenaar kan op eigen initiatief consultatief een zaak bespreken met de medewerker adviesteam nog voordat een proces-verbaal is opgemaakt. De leerplichtambtenaar kan de casus ook agenderen voor het Casusoverleg Schoolverzuim.

3.7

In Groningen wordt het Casusoverleg Schoolverzuim in het respectievelijke Veiligheidshuis gehouden. Het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, de (betrokken) gecertificeerde instelling voor jeugdreclassering en de betrokken leerplichtambtenaar zijn de deelnemers.

Ook in dit stadium kan in het geval dat een straftraject niet wenselijk lijkt de casus consultatief besproken en eventueel aangehouden worden. Het OM hoeft deze zaak dan niet aan te nemen en de zaak kan eventueel geagendeerd worden op een volgend Casusoverleg Schoolverzuim om te kunnen volgen of het wenselijke traject op gang gekomen is.

3.8

De Raad voor de Kinderbescherming neemt de zaak mee voor het doen van onderzoek als de leerplichtambtenaar besluit een proces-verbaal wegens aanhoudend schoolverzuim tegen de jongere op te maken én het OM (na overleg in het Casusoverleg Schoolverzuim) besluit om te vervolgen. Het resultaat van het onderzoek is een strafadvies aan het Openbaar Ministerie en eventueel de arrondissementsrechtbank en, indien nodig, een rekest aan de kinderrechter voor een kinderbeschermingsmaatregel.

Bijlagen

1. Notitie Van COB naar beschermingstafels
2. Format model verzoek tot raadsonderzoek
3. Factsheet Woonplaatsbeginsel Jeugdwet
4. Raamwerk Signs of Safety (framework)
5. Landelijke afsprakenkaders voor jeugdbescherming voor afspraken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen
6. Landelijke afsprakenkaders voor jeugdreclassering voor afspraken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen

Bijlage 1. Notitie: Van COB naar beschermingstafels

Vastgesteld DB 18 maart 2016

(Veiligheid kind en borging kwaliteit Verzoeken tot Onderzoek)

Advies: Het Dagelijks Bestuur en de bestuurder van de Raad voor de Kinderbescherming nemen kennis van het voorstel om tot een nadere invulling van het samenwerkingsprotocol voor het onderdeel Casus Overleg Bescherming te komen, zoals in deze notitie beschreven.

1.1 Inleiding

JB Noord/Veilig Thuis heeft aangegeven dat zij vanuit hun rol als Veilig Thuis het Casus Overleg Bescherming (COB) niet langer willen voorzitten. De technische wijze waarop JB Noord deze rol heeft ingevuld is van grote waarde voor het succes van het COB in Groningen en de kwaliteit van de Verzoeken tot Onderzoek (VTO's). In deze fase van de transitie zijn er nog veel onvolkomenheden in de primaire verzoeken. De toegevoegde waarde van de voorzitter is dat dat objectief kan worden vastgesteld en dat er geen discussie ontstaat over de inhoud. De vraag is of we in deze vorm en met deze kwaliteit het COB moeten voortzetten en zo ja, hoe we dat moeten organiseren. Hiervoor is het van belang om eerst goed te kijken naar de functie van het COB zoals dat in het protocol is beschreven. Hierbij moeten we ons realiseren dat het COB maar een middel is in het proces dat tot doel heeft de veiligheid van het kind te waarborgen. Wanneer we nadenken over de functie van het COB dan ontkomen we er niet aan om na te denken over het totale proces van de eerste signalering van onveiligheid tot de afronding van een maatregel.

Het COB is bedoeld om er voor te zorgen dat het proces voor een VTO binnen de basisteams zorgvuldig gebeurt. Daarmee is het een verantwoordelijkheid van de gemeenten. In het overleg zelf vindt de toets plaats of alle noodzakelijke stappen om te komen tot VTO kwalitatief en procesmatig zijn genomen. Er vindt binnen het COB Groningen geen zorginhoudelijke discussie plaats. In het COB geeft de Raad voor de Kinderbescherming aan of het verzoek raadswaardig is en zo niet, wat er dan nog moet gebeuren.

Het voorstel dat in deze notitie is geformuleerd is tot stand gekomen in overleg met de Raad voor de Kinderbescherming. Het houdt geen feitelijke afwijking in van het samenwerkingsprotocol behoudens de rol van Veilig Thuis. Het is wel van belang om de gemeenten mee te nemen in de ontwikkeling van de beschermingstafels. De nieuwe werkwijze kan in het samenwerkingsprotocol voor 2017 worden vertaald.

1.2. Kwestie & voorwaarden

In het Adviesrapport Toegang hebben we vastgesteld dat het nodig is dat de kwaliteit van de toegang binnen de basisteams nog op verschillende punten moet worden verbeterd. In de afgelopen periode heeft het COB ervoor gezorgd dat de route naar de Raad voor de Kinderbescherming soepel is bewandeld en er geen grote ongelukken zijn gebeurd en zijn wrijvingen tussen basisteams en de Raad voor de Kinderbescherming uitbleven. De kwestie is hoe we ervoor zorgen dat de basisteams zelfstandig in staat zijn om een raadswaardige VTO in te dienen. Om dat te kunnen doen geldt als voorwaarde dat:

1. De medewerkers de juiste competenties hebben en professioneel worden ondersteund;
2. Er voldoende zorginhoudelijke kennis over veiligheid voor en in het team beschikbaar is;
3. Medewerkers werken met de afgesproken SOS werkwijze, als het houden van een netwerkconferentie, maken van veiligheidsplannen etc.;
4. Het in afstemming met de Raad voor de Kinderbescherming duidelijk is wanneer en onder welke voorwaarden en op welke wijze een VTO moet worden ingediend.

Wanneer we aan deze vier voorwaarden invulling kunnen geven, heeft het COB geen toegevoegde waarde meer en kunnen we er mee stoppen. We kunnen dat echter niet van vandaag op morgen realiseren. Wat we wel kunnen is om met alle betrokkenen te onderzoeken wat we wel in 2016 kunnen realiseren en welke ambities we voor de langere termijn formuleren.

1.3. Beschikbare bronnen

1. Door de RIGG is een referentiekader opgesteld voor de aanpak van de kwaliteitsvraagstukken binnen de basisteams. Een van de oplossingen voor het verbeteren van de kwaliteit is de inzet van praktijkbegeleiding/ gedragswetenschappelijke ondersteuning voor de casusregisseurs. Gemeenten / Basisteams moeten dit in eerste instantie zelf organiseren. Van de medewerkers van de basisteams mag worden verwacht dat zij professioneel handelen. Dat betekent in ieder geval bij veiligheidsvraagstukken dat er op een systematische wijze met bewezen effectieve interventies wordt gewerkt.
2. Binnen de expertpool is zorginhoudelijke kennis aanwezig. Er zijn gedragsdeskundigen aanwezig die de basisteams tijdig en effectief kunnen ondersteunen bij het herkennen en analyseren van veiligheidsvraagstukken. Eveneens kan een beroep gedaan worden op preventieve jeugdbescherming of specialistisch casemanagement.
3. De gemeenten hebben afgesproken dat er bij veiligheidsvraagstukken wordt gewerkt met de SOS werkwijze. Deze werkwijze sluit aan bij het uitgangspunt van de zelfregie en eigen kracht van het gezin. Deze werkwijze blijft intact ook al wordt er overgegaan tot een VTO en komen er wellicht maatregelen.
4. We hebben de routes die leiden tot een VTO in beeld gebracht. Daarnaast bestaan er afspraken met de Raad voor de Kinderbescherming (waar het COB onderdeel van maakt). De Raad stelt daarnaast informatie en advies beschikbaar via de adviesteams.

2. Beschermingstafel als beslissingsmoment

2.1 Organisatie in 2016

Wat opvalt is dat we wel mensen, kennis en methoden beschikbaar hebben om ervoor te zorgen dat de veiligheid van het kind goed gewaarborgd wordt. Maar we zijn er nog niet in geslaagd om dat goed te organiseren. De transitie heeft veel in beweging gebracht waardoor het soms lijkt of we collectief de draad kwijt zijn geraakt. We staan nu voor de uitdaging om ons opnieuw te organiseren vanuit de doelstellingen die we hebben geformuleerd. We moeten vooral aansluiten bij de eigen regie en eigen kracht van het gezin en de ruimte en professionaliteit van de hulpverleners. Maar we zien in deze fase ook de behoefte aan duidelijke processen en kaders. De kunst is nu om een goede balans te vinden. In overleg met de basisteams en betrokken organisaties gaan we de volgende acties ondernemen:

1. We gaan onderzoeken hoe we de SOS werkwijze kunnen verstevigen en verdiepen als reguliere werkwijze bij veiligheidsvraagstukken;
2. We inventariseren aan de hand van het referentiekader veiligheid wat de basisteams nodig hebben om veiligheidsvraagstukken goed op te pakken en aan te kunnen;
3. We maken afspraken tussen basisteams en expertpool over wanneer welke expertise wordt ingezet;
4. We werken een route uit die vanuit de SOS werkwijze leidt tot een mogelijke VTO. Een sleutelmoment in deze route is dan een beschermingstafel.

2.2 Beschermingstafel

Een beschermingstafel is geen casusoverleg maar een moment in het hulpverleningsproces wanneer in aanwezigheid van het gezin wordt bepaald of er oplossingen zijn binnen het vrijwillig kader of dat de weg richting gedwongen kader wordt ingeslagen. De kracht van een beschermingstafel ligt erin dat bij de organisatie van de tafel er nog geen besluit ligt dat er een VTO moet worden ingediend (maar dat kan wel een uitkomst zijn). Een beschermingstafel wordt door een casusregisseur ingezet wanneer de bestaande ondersteuning geen of onvoldoende garantie meer biedt voor de veiligheid van het kind. Het inzetten van een beschermingstafel moet in de regel (vooral voor de ouders begrijpelijk) voortvloeien uit de eerdere contacten met de ouders. De beschermingstafel wordt daarmee een logische / voorspelbare escalatie. De noodzaak om een beschermingstafel te organiseren wordt in overleg met de expertpool bepaald. Van belang is dat de casusregisseur de ruimte houdt om vanuit de SOS werkwijze met de ouders in gesprek te blijven.

Op de beschermingstafel wordt besproken wat er nodig is om de veiligheid van het kind te garanderen en of dat nog kan binnen het vrijwillig kader. De noodzaak van een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming wordt daar ook bij worden afgewogen. Ouders en kinderen (vanaf 12 jaar en

ouder) of belangrijke vertegenwoordigers uit de sociale omgeving zijn in principe bij dit overleg aanwezig, tenzij er zwaarwegende bezwaren zijn (bv. agressie van ouders).

3.1 Voorstel werkwijze beschermingstafel

Een casusregisseur organiseert een beschermingstafel in wanneer:

- de ontwikkeling van het kind wordt bedreigd en de gezinssituatie onveilig is voor het kind;
- het gezin niet meewerkt aan de uitvoering van het vrijwillige hulpverleningsplan of de vrijwillige hulp ontoereikend is, bijvoorbeeld vanwege de ernst van de problematiek;
- alles al geprobeerd is om het gezin te motiveren voor hulpverlening;
- met het gezin is besproken dat er een beschermingstafel wordt georganiseerd om te besluiten of er een VTO moet worden ingediend.

Voor de voorbereiding consulteert de casusregisseur de expertpool en eventueel andere deskundigen. De beschermingstafel wordt voorgezeten door een technische voorzitter vanuit de expertpool. Daarnaast neemt een gedragsdeskundige uit de expertpool deel aan het overleg. Bij voorkeur degene die al eerder bij de casus betrokken was. De casusregisseur van het basisteam is als organisator (en potentiële verzoeker van het VTO) van de beschermingstafel aanwezig. Naast de reguliere casusregisseur kan ook een preventieve jeugdbeschermer / specialistisch casemanager aanwezig zijn. De rollen en verantwoordelijkheden van de professionals binnen het overleg moeten we beschrijven. De positie van de casusregisseur vraagt in dit geheel nog wel aandacht omdat hij in een spagaat komt tussen vrijwillig en gedwongen kader.

Een punt van discussie is of in deze fase de Raad voor de Kinderbescherming bij de tafel aanwezig moet zijn. De Raad is hiertoe bereid in de rol van informatieverstrekker en adviseur aan de ouders en de andere aanwezigen aan de beschermingstafel⁶. Het voordeel is dat ouders voorgelicht worden over de consequenties wanneer ze niet meewerken aan oplossingen binnen het vrijwillig kader. In het kader van SOS gaat het hier om de fase waarin ouders geconfronteerd worden met wat voor de veiligheid van hun kind nodig is en er met hen samen uitgezocht wordt welke rol zij en hun netwerk daarbij kunnen spelen.

Van belang is in ieder geval dat wanneer het nodig is of dat er vragen zijn vroegtijdig contact wordt opgenomen met het adviesteam van de Raad. Afhankelijk van de aard en noodzaak kan dan gezamenlijk worden bepaald of aanwezigheid nodig en zinvol is.

Een beschermingstafel is een sluitstuk van een proces waarbij met ouders de veiligheidsrisico's zijn besproken (en aangepakt). In de regel zal als resultaat van deze SOS aanpak ook een veiligheidsplan zijn opgesteld. Dat er een beschermingstafel moet worden georganiseerd komt doordat het bestaande plan niet het gewenste effect heeft. Een beschermingstafel leidt praktisch altijd tot een (bijgesteld) veiligheidsplan, of er nu een VTO wordt ingediend of niet. Voor een VTO moet het veiligheidsplan voldoen aan de inhoudelijke en formele criteria. Het advies van de gedragsdeskundige weegt zwaar mee in de afweging of een VTO moet worden ingediend. Het besluit zelf wordt echter door de casusregisseur genomen. Wanneer dat afwijkt van het advies dan moet dat door de casusregisseur worden onderbouwd. De voorzitter van het de beschermingstafel heeft in ieder geval de rol dat, mocht een VTO ingediend gaan worden, te checken of het VTO in beginsel voldoende voldoet aan de daaraan gestelde voorwaarden.

3.2 Rol van het COB op korte en lange termijn

Het zal nog tijd vergen voordat de lokale beschermingstafels (goed) gaan draaien. Daarmee blijft het COB nog een belangrijke schakel tussen lokaal team en Raad. Veilig Thuis zal voorlopig de COB organisatorisch blijven ondersteunen. De gemeenten zullen moeten zorgdragen voor een invulling van het voorzitterschap. We zien het als wenselijk en realistisch dat we een organische ontwikkeling doormaken van het formele COB naar de inhoudelijke beschermingstafels. De ontwikkeling kunnen we nu al gaan inzetten door binnen het COB naast de formele toets ook casuïstiek te bespreken voor informatie en advies. Er is dan nog geen besluit genomen over het VTO. In die fase kunnen de ouders

⁶ De RvdK kan in deze (niet-anonieme) gevallen ook zelfstandig besluiten tot een raadsonderzoek indien de raadsmedewerker van oordeel is dat de ernst van de bedreiging in combinatie met de twijfel aan de mogelijkheden van ouders en netwerk om de bedreiging af te wenden een onderzoek rechtvaardigt.

ook bij het overleg worden betrokken. De casuïstiekbespreking binnen het COB kan zich in die lijn ontwikkelen als centrale beschermingstafel. Vervolgens kan onderzocht worden of deze werkwijze overgeheveld kan worden naar het lokale veld. Het COB blijft functioneren als formele toets. Wanneer het geheel optimaal gaat werken wordt uiteindelijk het COB overbodig.

3.3 Ontwikkelmodel

1. Maart

Voorzetting COB in huidige vorm

Invulling technisch voorzitterschap vanuit de gemeenten (expertpool gedragswetenschapper veiligheid)

2. April

Verbreiding COB

Afstemming voorzitter (s) COB, RIGG, VT en Raad over invulling informatie en advies casuïstiek

3. Maart – April

Aanscherping en verdieping route VTO door de RIGG i.o.m. voorzitter(s) COB en Raad, VT

4. April – mei

Uitrol gewijzigde werkwijze VTO

Doelgroep: Lokale teams, praktijkbegeleiders, gedragswetenschappers

5. juni-september

Doorontwikkeling COB naar een centrale beschermingstafel

Evaluatie werkwijze en doorontwikkeling i.o.m. voorzitter, RIGG, Raad, Lokale Team.

6. September-December

Invoering van de beschermingstafel als leidend principe voor de voorfase van een VTO.

Uitrol van de werkwijze, ouders worden in de voorfase altijd uitgenodigd voor de beschermingstafel.

7. 2017

Doorvertaling van de centrale beschermingstafel naar lokale beschermingstafel. Monitoring of COB nog een functie heeft.

Bijlage 2. Format Model Verzoek tot raadsonderzoek

A.U.B. aankruisen:

- ☐ Dit betreft een verzoek om advies
☐ Dit betreft een verzoek tot raadsonderzoek

In het verzoek tot raadsonderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen informatie die nodig is om een raadsonderzoek te kunnen starten ('need-to-know', in het model aangegeven met een *) en informatie die – indien aanwezig – goed is om door te geven ('nice-to-know'). Overigens blokkeert het ontbreken van noodzakelijke informatie het verzoek niet: afhankelijk van de situatie kan de raad ook op basis van summiere informatie een raadsonderzoek starten.

1 Feitelijke gegevens

1.1 Gegevens van de verzoeker*

Datum indiening verzoek tot onderzoek:
Organisatie melder:
Naam verzoeker:
Telefoonnummer:
Relatie melder tot gezin:
Om welke kinderen het gaat:
Email verzoeker:

1.2 Gegevens van het kind

Achternaam:
Voornamen:
Geslacht:
Geboortedatum:
Geboorteplaats:
Burgerservicenummer:
Nationaliteit:
Verblijfsstatus:
Telefoon kind (indien bekend):
E-mail kind (indien bekend):
Leefsituatie:
Verblijfadres kind volgens GBA (straat, postcode, woonplaats):
Feitelijke verblijfplaats van het kind (indien anders dan GBA), adres, postcode, woonplaats:
Telefoon van degene bij wie het kind feitelijk woont:
School of dagbesteding (naam en contactgegevens):

1.3 Gezag over het kind

Gegevens van degene(n) met gezag over het kind

Achternaam:
Voornamen:
Relatie tot het kind:
Woonadres (straat, postcode, woonplaats, land)
Telefoon:
Email (indien bekend)

Achternaam:
Voornamen:
Relatie tot het kind:

Woonadres (straat, postcode, woonplaats, land)
Telefoon:
Email (indien bekend)

Ouders (indien anders)

Vader
Achternaam:
Voornamen:
Woonadres (straat, postcode, woonplaats, land)
Telefoon:
Email (indien bekend)

Moeder
Achternaam:
Voornamen:
Woonadres (straat, postcode, woonplaats, land)
Telefoon:
Email (indien bekend)

2 Redenen voor het verzoek tot raadsonderzoek*

Geef aan wat de reden is voor het verzoek tot raadsonderzoek. Uit het verzoek moet in ieder geval uit feiten en omstandigheden concreet blijken:

waaruit de vermoedelijke bedreiging van de ontwikkeling van de minderjarige bestaat;
welke veiligheidsrisico's dit met zich meebrengt;
welke factoren in en om het gezin deze bedreiging veroorzaken en in stand houden;
welke factoren in en om het gezin de bedreiging verminderen en/of bijdragen aan een oplossing,
en hoe die factoren versterkt kunnen worden.
welke hulpverlening volgens de verzoeker is aangewezen;
waarom deze hulpverlening niet op vrijwillige basis mogelijk is of ontoereikend is om deze
bedreiging af te wenden.

Bij een verzoek tot raadsonderzoek in crisissituaties moet daarnaast in ieder geval uit feiten en omstandigheden blijken:

waaruit de vermoedelijke acute en ernstige bedreigende situatie van de ontwikkeling voor de minderjarige bestaat waarvoor onmiddellijke hulp of zorg moet worden geboden;
waarom de bedreiging niet afgewend kan worden middels andere vormen van crisisinterventie.

2.1 Beknopte gezinsbeschrijving

Huidige gezins- en woonsituatie:
Omgangsregeling:
Beknopte beschrijving gezinsgeschiedenis (tijdlijn):
Overige in het gezin wonende kinderen
Andere gezinsleden in het gezin

2.2 Wat is er nu aan de hand?

Huidige situatie:
Actuele zorgpunten (bron):
Actuele sterke punten (bron):
Wat is de grootste zorg over dit kind als er niets verandert?
Uitkomsten risicotaxatie:
Welk instrument is gebruikt voor de risicotaxatie:
Uitkomsten risicotaxatie:
Welk instrument is gebruikt voor de risicotaxatie:

Wat is de grootste zorg over dit kind als er niets verandert?

2.3 Beschikbare informatie

Ontwikkeling kind

Zorgpunten

Volgens jeugdige/ouder(s)

Volgens bron

Volgens melder

Wat gaat er goed

Volgens jeugdige/ouder(s)

Volgens bron

Volgens melder

Opvoedingsomgeving/context

Zorgpunten

Volgens jeugdige/ouder(s)

Volgens bron

Volgens melder

Wat gaat er goed

Volgens jeugdige/ouder(s)

Volgens bron

Volgens melder

Andere informatie over de ontwikkeling van het kind.

Is er andere informatie over de ontwikkeling van het kind, die bij de bovenstaande aandachtspunten niet aan de orde is gekomen?

2.4 Netwerk en hulpaanbod

Netwerk

Is het netwerk van het gezin actief betrokken?

Zo ja, om wie gaat het en wat is hun inbreng?

Zo nee, waarom niet?

Hulpaanbod

Is er eerdere hulpverlening door anderen dan de melder aan jeugdige en gezin verleend?

Zo ja, geef chronologisch overzicht en door wie hulp is verleend dan wel onderzoek is gedaan (tijdlijn).

Naam personen netwerk/ instelling:

Soort hulp:

Periode:

Wat was het resultaat van deze hulp of dit onderzoek?

Waarom heeft dit niet het gewenste effect gehad?

Zijn er vanuit deze hulpverlening rapportages beschikbaar?

Zo ja, graag meesturen.

Inzet van betrokkenen

Ervaren de betrokkenen deze gemelde zorgen zelf als een probleem en wat zien zij als oplossingen?

Waren zij gemotiveerd om hulp te aanvaarden?

Wordt de hulp voortgezet?

Zo nee, wat is daar de reden van?

Zo ja, waarom is deze hulp niet (meer) toereikend?

Gegevens uit diagnostisch onderzoek

Zijn er gegevens beschikbaar uit intelligentie-, psychodiagnostisch-, of psychiatrisch onderzoek (niet ouder dan twee jaar)?

Zo ja, graag meesturen

Andere informatie over hulp

Is er andere informatie over de hulp door professionals of netwerk, die bij de bovenstaande aandachtspunten niet aan de orde is gekomen?

Accordering informatie

Is de informatie zoals door de informanten gegeven geaccordeerd door degene die de informatie heeft geleverd?

Zo ja, geef per informant de datum en voor welke informatie het akkoord is gegeven.

Zo nee, geef aan waarom niet.

3 Bespreking van het verzoek met betrokkenen

Wie zijn geïnformeerd over het verzoek aan de raad om een onderzoek in te stellen, wanneer is dit gebeurd en op welke manier?

<i>Betrokkene (ouder, jeugdige pleegouder etc.)</i>	<i>Manier waarop (schriftelijk, telefonisch, mondeling, mail)</i>	<i>Datum</i>	<i>Reactie</i>	<i>Indien van toepassing: waarom is deze persoon niet geïnformeerd?</i>
Moeder				
Vader				
Kind				
Kind				
Kind				
Kind				

Wat was de reactie van de betrokken kinderen en hun ouders?

Vader

Gesproken op (datum)

Zijn reactie:

Moeder

Gesproken op (datum):

Haar reactie:

Kind of jongere

Gesproken op (datum)

Diens reactie:

4 Belangrijke contactpersonen

Zijn er belangrijke contactpersonen?

Zo ja, om wie gaat het?

Is deze persoon bekend met het verzoek tot raadsonderzoek?

Telefoonnummer van contactpersoon

E-mailadres van contactpersoon

5 Urgentie

Is het verzoek spoedeisend
Zo ja, waaruit blijkt dat?
Zo ja, is er per direct hulp nodig? Welke?

6 Tolk en taal

Is een tolk noodzakelijk
Zo ja, in welke taal?

7 Ondertekening

Naam:
Functie:
Datum:

Bijlagen

Overzicht toegevoegde bijlagen

Bijlage 3. Factsheet Woonplaatsbeginsel

Bent u gemeenteambtenaar of werkzaam bij een jeugdhulpaanbieder en betrokken bij het jeugdveld? En wilt u in het kader van de Jeugdwet meer weten over het woonplaatsbeginsel? Dan is deze factsheet voor u.

Op 1 januari 2015 treedt de Jeugdwet in werking en worden de gemeenten verantwoordelijk voor het hele jeugdveld. Daarom is het voor gemeenten onder andere belangrijk om te bepalen of jeugdigen die in hun gemeenten jeugdhulp nodig hebben, daartoe het recht tot hun verantwoordelijkheid behoren. De ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Justitie hebben hierover samen met de VNG een stappenplan voor gemeenten ontwikkeld. Door de stappen uit dit plan te volgen, wordt voor gemeenten duidelijk welke gemeente verantwoordelijk is voor het bepalen en financieren van de benodigde jeugdhulp of de voortvloeiende uit een strafrechtelijke beslissing of voor de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering.

De verantwoordelijke gemeente is in beginsel de gemeente waar de vader met gezag woont. Als een jeugdige en zijn of haar ouders hulp nodig hebben, wordt eerst bekeken waar het gezag ligt. Daarna wordt vastgesteld wat het adres is. Zo wordt duidelijk welke gemeente verantwoordelijk is voor de desbetreffende jeugdige. Bij een verhuizing, een wijziging in het gezag of als de jeugdige meedingang wordt, verandert de situatie. Voor de nieuwe situatie moet opnieuw met behulp van het stappenplan worden bepaald welke gemeente op dat moment de verantwoordelijke gemeente is.

Het vaststellen van de woon- of verblijfplaats

Bij het bepalen van het woonadres wordt aangesloten bij de inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP). Als een jeugdige zelf, of zijn of haar gezagsdrager, niet heeft gemeld voor de inschrijving in de BRP, moet hij of zij gewezen worden op zijn of haar wettelijke plicht om zich in te schrijven. Als er geen inschrijving in de BRP is, wordt gekeken naar het werkelijke verblijf van de gezagsdrager.

In sommige gevallen is het werkelijke verblijfplaats van de jeugdige bepalend voor de verantwoordelijke gemeente. Soms komt het voor dat het werkelijke verblijf van een jeugdige bij een nevenverblijfsplaats van een jeugdhulpaanbieder is. In die gevallen is het adres van de nevenverblijfsplaats het adres dat geldt.

Als het moment van de hulpvraag wordt gehanteerd, geldt het eerste contact van de jeugdige bij de Loegang.

Verhuizing

Een wijziging van de inschrijving in de BRP betekent de start van overleg tussen gemeente die verantwoordelijk was en de gemeente die verantwoordelijk wordt. Dit overleg is gericht op de feitelijke overdracht.

Hulp bij acute situaties

Bij acute situaties wordt direct jeugdhulp aan de jeugdige verleend of een kinderschermingsmaatregel uitgezocht. De gemeente die de acute hulp levert, stelt via het stappenplan vast welke gemeente formeel verantwoordelijk is. De kosten van alle verleende acute hulp zijn immers voor rekening van de gemeente. Wanneer de Jeugdwet niet van toepassing is, is er geen gemeente direct verantwoordelijk voor de desbetreffende jeugdige. Gemeenten die kosten voor jeugdhulp hebben gemaakt moeten in de uitzonderlijke gevallen de kosten verhalen op de remschade, de desbetreffende buitenlandse verzekeraar of via de gezagsdrager van de jeugdige.

Overgangrecht in 2015

Met betrekking tot het overgangrecht geldt de situatie zoals deze op 31 december 2014 bekend is. Waar in het stappenplan het moment van de huishouding staat, geldt ten aanzien van het overgangrecht de situatie op 1 december 2014. Een jeugdige heeft recht op jeugdhulp tot het moment waarop een indicatie of verslag van strafrechtelijke beslissing eindigt, tot maximaal het einde van 2015. Bij langdurige pleegzorg geldt het overgangrecht tot het moment dat de jeugdige 18 jaar wordt.

Gescheiden ouders in verschillende gemeenten

Als ouders na een echtscheiding in verschillende gemeenten wonen en de jeugdige bij beide ouders woont, moet er een hoofdverblijf worden aangewezen. De rechter kan bij de scheidingsuitspraak het hoofdverblijf bepalen. Als het hoofdverblijf niet door de rechter is bepaald, geven de ouders aan wat het hoofdverblijf van de jeugdige is. Kunnen of willen de ouders dit niet aangeven dan gaan de twee desbetreffende gemeenten met elkaar in overleg. Daarbij hanteren zij het criterium: de verantwoordelijke gemeente is de gemeente waar de jeugdhulp in het belang van de jeugdige binnen zijn sociale netwerk (school, sport en vriendenkring) georganiseerd kan worden.

Voorlopige voogdij

De kinderrechter kan om verschillende redenen een voorlopige voogdij uitspreken. Het gaat daarbij altijd om acute noodsituaties waarin een snel ingrijpen ter (tijdelijke) bescherming van de minderjarige nodig is. Zo kan het nodig zijn om een medische behandeling voor een kind mogelijk te maken, als toestemming door de ouders(s) wordt geweigerd. Voorlopige voogdij kan ook een tussenmaatregel zijn wanneer deze wordt uitgesproken gedurende het onderzoek naar een beëindiging van het ouderlijk gezag. Dan is het gezag van de ouder(s) geschorst. In afwachting van een definitieve maatregel. Bij de situatie van voorlopige voogdij is voor het bepalen van de woonplaats gekozen voor een praktische oplossing. Uitgangspunt is de situatie die geldt voordat sprake was van voorlopige voogdij. De gemeente waar de ouder die het gezag had woont is verantwoordelijk. Als die ouder tijdens de duur van de situatie van voorlopige voogdij verhuist, wordt de gemeente waar de ouder naar toe gaat verantwoordelijk.

Tijdelijke voogdij

Bij de situatie van tijdelijke voogdij is er tijdelijk in de voogdij voorzien. Deze situatie kan onoverstijpbaar zijn, tot het moment waarop ouders terugkeren, bijvoorbeeld na het uitstroom van een gewaagdenstaf in het buitenland, of omdat een jeugdige terugkeert naar het land van herkomst (Ridom heeft dan meestal de tijdelijke voogdij) of tot het moment waarop een jeugdige meerderjarig wordt. De verblijfplaats van de jeugdige is in deze situaties bepalend.

Instellingsvoogdij

Als de voogdij door een gecertificeerde instelling wordt uitgevoerd is het werkelijke verblijf van de jeugdige bepalend. Vaak woont deze jeugdige in een pleeggezin of in een residentiële instelling. Als de jeugdige in een residentiële instelling woont, geldt niet het adres van de hoofdvestiging van de jeugdhulp aanbieder maar het werkelijke verblijf van een jeugdige bij de nevenvestiging.

Meerderjarige jeugdige

Als een jeugdige 18 jaar wordt, is er geen gezagsrelatie meer. Daarom wordt in dat geval uitgegaan van het adres van de jeugdige.

Woonplaats van gezagsdrager(s) onbekend of in het buitenland

Als de woonplaats van de gezagsdrager(s) onbekend is, geldt het werkelijke verblijf van de jeugdige op het moment van de hulpvraag. Als de gezagsdrager(s) in het buitenland wonen en de jeugdige in Nederland verblijft, geldt het werkelijke verblijf van de jeugdige. Er is dus altijd een gemeente verantwoordelijk.

Woonplaats gezagsdrager en jeugdige in buitenland

Als ouders en jeugdige in het buitenland wonen, is er geen recht op jeugdhulp. Gemeenten hoeven dan geen jeugdhulp te leveren.

Woonplaats gezagsdrager in Nederland en jeugdige in buitenland

De gemeente waar de gezagsdrager woont is verantwoordelijk.

Briefadres

Soms wordt verand op een briefadres en niet op een woonadres ingeschreven in de BRP. Dit kan voorkomen als iemand bijvoorbeeld in een psychiatrische instelling, een Blijf van mijn Lijf-huis of in een gewaagdenstaf verblijft. Bij een briefadres geldt het werkelijke verblijf van de jeugdige op het moment van de hulpvraag. Wanneer zowel het briefadres als het woonadres bekend zijn in de BRP, wordt het woonadres gehanteerd.

Meer weten over beleidsinformatie in het nieuwe stelsel? Ga dan naar www.voordeneugd.nl of www.vmg.nl

Voor al uw ondersteuningsvragen, bijvoorbeeld over het woonplaatsbeginsel in het kader van de Jeugdwet, kunt u contact opnemen met de helpdesk van het programma staatsbevoegdheid jeugd: <http://www.voordeneugd.nl/vondertuning/contact>

Stappengang bij het Bepalen van de verantwoordelijke gemeente voor de uitvoering van de leugdwet

Wie als afgevaardigde komt o nadatbaten nadat gefinancierd een verantwoordelijkheid is. Wie kan hetzamen van de bevoegdheid en financieel verantwoordelijkheid (toezichtend) tussen gemeenten. De VNG en het Rijk hebben afspraken over de verdeling van de plichten op de afgevaardigde als een gezamenlijk afgevaardigde van een partij voor uitkering naar het afgevaardigde. Deze komt 1) (aanpak) op [www.vng.nl/afgevaardigde](#)

Wie als afgevaardigde wordt afgevaardigd welke gemeente verantwoordelijkheid is. Dit samen uitmaken wordt 2) een afgevaardigde. De gemeente die wordt uitgedaagd om het afgevaardigde van welke gemeente afgevaardigde verantwoordelijkheid is. De kosten voor de afgevaardigde wordt deze voor rekening van de gemeente die wordt het afgevaardigde afgevaardigde verantwoordelijkheid is.

```

graph TD
    Q1[Wie ligt het gezag?] --> Q2{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    Q1 --> Q3{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    
    Q2 --> B1[Binnen gezag]
    B1 --> Q4{Kunnen de gemeenten?}
    Q4 --> D1{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D1 --> D2{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D2 --> D3{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D3 --> D4{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D4 --> D5{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D5 --> D6{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D6 --> D7{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D7 --> D8{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D8 --> D9{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D9 --> D10{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D10 --> D11{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D11 --> D12{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D12 --> D13{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D13 --> D14{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D14 --> D15{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D15 --> D16{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D16 --> D17{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D17 --> D18{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D18 --> D19{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D19 --> D20{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D20 --> D21{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D21 --> D22{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D22 --> D23{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D23 --> D24{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D24 --> D25{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D25 --> D26{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D26 --> D27{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D27 --> D28{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D28 --> D29{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D29 --> D30{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D30 --> D31{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D31 --> D32{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D32 --> D33{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D33 --> D34{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D34 --> D35{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D35 --> D36{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D36 --> D37{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D37 --> D38{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D38 --> D39{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D39 --> D40{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D40 --> D41{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D41 --> D42{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D42 --> D43{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D43 --> D44{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D44 --> D45{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D45 --> D46{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D46 --> D47{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D47 --> D48{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D48 --> D49{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D49 --> D50{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D50 --> D51{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D51 --> D52{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D52 --> D53{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D53 --> D54{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D54 --> D55{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D55 --> D56{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D56 --> D57{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D57 --> D58{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D58 --> D59{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D59 --> D60{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D60 --> D61{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D61 --> D62{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D62 --> D63{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D63 --> D64{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D64 --> D65{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D65 --> D66{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D66 --> D67{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D67 --> D68{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D68 --> D69{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D69 --> D70{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D70 --> D71{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D71 --> D72{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D72 --> D73{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D73 --> D74{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D74 --> D75{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D75 --> D76{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D76 --> D77{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D77 --> D78{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D78 --> D79{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D79 --> D80{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D80 --> D81{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D81 --> D82{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D82 --> D83{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D83 --> D84{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D84 --> D85{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D85 --> D86{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D86 --> D87{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D87 --> D88{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D88 --> D89{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D89 --> D90{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D90 --> D91{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D91 --> D92{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D92 --> D93{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D93 --> D94{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D94 --> D95{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D95 --> D96{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D96 --> D97{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D97 --> D98{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D98 --> D99{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D99 --> D100{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D100 --> D101{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D101 --> D102{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D102 --> D103{Is de afgevaardigde <u>in</u>?}
    D103 --> D104{Is de afgevaardigde <u>out</u>?}
    D104 --> D105{Is de afgevaardigde <u>in
```

Bijlage 4. Raamwerk Signs of Safety (framework)

Zorg(en) voor Veiligheid © Andrew Turnell/ BJZ Drenthe Ingevuld door: Datum:			
Genogram / sociogram			
Wat zijn de zorgen	Wat gaat er goed	Wat moet er gebeuren	
Feitelijke schade	Wat zijn de krachten van het gezin	Veiligheidsdoelen	
Andere zorgen	Wat is er nu al aan veiligheid	Bodemeisen (indien noodzakelijk)	
Wat is, gezien de zorgen, het dreigend gevaar voor de toekomst		Doelen van de gezinsleden	
Complicerende factoren		Volgende stappen	
0 → 10 Op een schaal van 0 – 10 waar 10 betekent dat iedereen weet dat het kind veilig genoeg is de zaak kan afsluiten en 0 betekent dat het zo slecht is voor het kind dat het niet langer thuis kan wonen, waar schaaft ieder deze situatie? 0 → 10			

Op een schaal van 0 – 10 waar 10 betekent alles wat in dit raamwerk staat is geschreven in een taal die familie en netwerk begrijpt en alles is met hen besproken, ook als ze het er niet mee eens zijn en 0 betekent familie en netwerk begrijpen er niets van, waar schaaft ieder deze situatie?

Zorg(en) voor Veiligheid © Andrew Turnell/ BJZ Drenthe Ingevuld door: Datum:		
Genogram / sociogram		
Wat zijn de zorgen	Wat gaat er goed	Wat moet er gebeuren
Feitelijke schade Schade (letsel, verwonding, verwaarlozing, emotionele verwaarlozing, beschadiging) in de periode tot nu. Wat? Wanneer? Hoe vaak is het gebeurd (frequentie)? Hoe ernstig is de schade? En hoe beïnvloedt de schade dit kind (impact)? Andere zorgen Welke andere zorgen zijn er over de veiligheid en/of de ontwikkeling van het kind?	Wat zijn de krachten van het gezin Bestaande factoren die de kans vergroten dat het gevaar kan worden afgewend en de situatie kan worden verbeterd. Denk aan: goede samenwerkingsrelaties tussen gezinsleden en professionals; wat gaat er goed in de ontwikkeling van het kind; positieve aspecten van de opvoeding, de ouder-kind relatie en de zorg door ouders; mensen die de ouders in het verleden hebben geholpen en die een band met het kind hebben. Wat is er nu al aan veiligheid Momenten waarop het gevaar aanwezig was en de kinderen schade konden oplopen, maar dit niet gebeurde omdat ouders of anderen de situatie onder controle hadden of het gevaar konden verminderen. Bijv. een moeder met een depressie stond 's ochtends toch op om voor haar kinderen te zorgen. Een vader was in staat om niet te schreeuwen en te slaan toen hij boos was. Een ouder met een verslaving die, op het moment dat hij ging gebruiken, zorgde dat iemand anders de zorg voor het kind overnam.	Veiligheidsdoelen Veiligheidsdoelen moeten precies beschrijven wat BJD moet zien om te weten dat het kind veilig is en wij de zaak kunnen afsluiten. De veiligheidsdoelen zijn geen interventies of vormen van hulpverlening omdat dat altijd middelen zijn om tot veiligheid te komen en geen doel op zich. Veiligheidsdoelen zijn de realistische verwachtingen van de professional over wat er moet gebeuren om het gevaar aan te pakken, beschreven in concreet gedrag. Bodemeisen (indien noodzakelijk) Wat moet er minimaal gebeuren op dit moment. Wat mag er echt niet gebeuren. Wat moet zeker gewaarborgd zijn. Hier maximaal 4 eisen neerzetten. Doelen van de gezinsleden Waar willen de ouders aan werken om de veiligheid van het kind te vergroten? Volgende stappen Eerstvolgende kleine acties die het gezin, het netwerk en professionals moeten ondernemen om de score op de

Complicerende factoren Welke factoren maken het op dit moment ingewikkelder en complexer om het dreigend gevaar af te wenden? Denk aan een beperking, schulden of psychische problemen.		veiligheidsschaal te vergroten. Het gezin en het netwerk moet de eerste en alle kans krijgen om de stappen te bedenken die in hun ogen genomen moeten worden om de veiligheidsdoelen te realiseren. Als de professionals willen dat het gezin samenwerkt met de hulpverlening, dan moeten zij uitleggen welke veranderingen in de zorg voor de kinderen zij concreet willen zien.
0 Op een schaal van 0 – 10 waar 10 betekent dat iedereen weet dat het kind veilig genoeg is zodat de zaak kan worden afgesloten en 0 betekent dat het zo slecht is voor het kind dat het niet langer thuis kan wonen, waar schaaft ieder deze situatie? (Veiligheidsschaal) 0 Op een schaal van 0 – 10 waar 10 betekent alles wat in dit raamwerk staat is geschreven in een taal die familie en netwerk begrijpt en alles is met hen besproken, ook als ze het er niet mee eens zijn en 0 betekent familie en netwerk begrijpen er niets van, waar schaaft ieder deze situatie? (Werkrelatieschaal)		10 10

Bijlage 5. Landelijk kader voor afspraken tussen de raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming

De kindbeschermingswetgeving (zowel de huidige als de herziene, waarvan de invoering is voorzien per 1 januari 2015) stelt eisen aan de samenwerking tussen de raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming. Daarnaast kan de gemeente nadere voorwaarden stellen over de samenwerking met de raad, bij het contracteren van gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming.

De afspraken die in dit Landelijk kader zijn opgenomen, zijn tot stand gekomen in overleg tussen de raad voor de kindbescherming, Jeugdzorg Nederland, NIDOS.

De gemeente ziet er op toe dat de raad en de gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming afspraken maken over hun samenwerking.⁷

1. Niet-verlenging van een ondertoezichtstelling, niet-verlenging van een uithuisplaatsing of tussentijdse beëindiging van een uithuisplaatsing

Waar gaat het om?

Een kindbeschermingsmaatregel (ondertoezichtstelling, uithuisplaatsing) eindigt van rechtswege op de einddatum die de rechter in zijn uitspraak heeft aangegeven. De gecertificeerde instelling die de maatregel uitvoert, kan ervoor kiezen om bij de rechter om een verlenging te vragen. In dat geval heeft de raad voor de kindbescherming geen rol.

De gecertificeerde instelling kan er ook voor kiezen om de maatregel te beëindigen. Dat kan op de datum waarop de maatregel van rechtswege afloopt, maar ook al eerder, als blijkt dat de hulp goed verloopt en de maatregel niet langer nodig is. In beide gevallen toetst de raad voor de kindbescherming dit voornemen van de gecertificeerde instelling.

De raad voor de kindbescherming toetst ook het voornemen van de gecertificeerde instelling om een uithuisplaatsing te beëindigen en het kind weer terug naar huis te laten gaan, ook als de ondertoezichtstelling daarbij in stand blijft.

De raad maakt over de samenwerking bij de uitvoering van deze toetsende taak afspraken met de gecertificeerde instellingen. De gemeente ziet erop toe dat de gecertificeerde instellingen zich aan hun wettelijke verplichtingen houden en de afspraken nakomen.

Relevante wetsartikelen

Niet-verlenging van de ondertoezichtstelling

Burgerlijk Wetboek art 265 j, lid 1: Indien de [gecertificeerde instelling] oordeelt dat niet-verlenging van de ondertoezichtstelling, bedoeld in artikel 260, tweede lid, of niet-verlenging van de machtiging tot uithuisplaatsing, bedoeld in artikel 265c, tweede lid, aangewezen is, doet zij hiervan tijdig doch uiterlijk twee maanden voor het verstrijken van de duur van de ondertoezichtstelling of machtiging tot uithuisplaatsing en onder overlegging van een verslag van het verloop van de ondertoezichtstelling of de uithuisplaatsing mededeling aan de raad voor de kindbescherming.

Tussentijdse beëindiging van een uithuisplaatsing

Burgerlijk Wetboek art 265 j, lid 2: De [gecertificeerde instelling] kan een uithuisplaatsing gedurende de termijn waarvoor zij is toegestaan beëindigen. De [gecertificeerde instelling] doet van het voornemen daartoe tijdig doch uiterlijk een maand voor het voorgenomen tijdstip van

⁷Dit is afhankelijk van het normenkader voor de certificering: de gemeente en de raad hoeven geen afspraken te maken die al in dat normenkader vastliggen.

beëindiging en onder overlegging van een verslag van het verloop van de uithuisplaatsing, mededeling aan de raad voor de kinderbescherming.

Jeugdwet

art. 6.1.12, lid 6: Het college doet aan de raad voor de kinderbescherming mededeling van het vervallen van de machtiging op grond van het vierde lid, alsmede van het besluit geen nieuwe machtiging aan te vragen na afloop van de geldigheidsduur van een machtiging. De jeugdhulpaanbieder doet aan de raad voor de kinderbescherming mededeling van een besluit tot schorsing en intrekking als bedoeld in het vijfde lid.

Wettelijke vereisten aan de gecertificeerde instellingen bij toetsing door de raad Burgerlijk Wetboek art 265k:

1. Verzoeken op grond van deze afdeling worden schriftelijk gedaan. Voor zover zij aan de kinderrechter zijn gericht, kunnen zij worden ingediend zonder advocaat.
2. De [gecertificeerde instelling] die een verzoek indient of ter terechtzitting wordt opgeroepen, zendt bij het verzoekschrift of onverwijld na de oproep, het plan, bedoeld in [de Jeugdwet], en een verslag van het verloop van de ondertoezichtstelling aan de kinderrechter.
3. Het plan en het verslag, bedoeld in het tweede lid, worden eveneens gezonden aan de raad voor de kinderbescherming.
4. De verzoeken die de [gecertificeerde instelling] ter uitvoering van haar taak tot de rechter richt, kunnen worden ingediend zonder advocaat en worden kosteloos behandeld; de grossen, afschriften en uittreksels, die zij tot dat doel aanvraagt, worden haar door de griffiers vrij van alle kosten uitgereikt.

Wat afspreken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming

1. Conform de wettelijke bepalingen verzoekt de gecertificeerde instelling de raad een toets uit te voeren op de beslissing tot niet verlenging ondertoezichtstelling, niet verlenging uithuisplaatsing en/of tussentijdse beëindiging uithuisplaatsing.
De raad toetst of er naar zijn oordeel inderdaad geen gronden meer bestaan voor (verlenging van) de ondertoezichtstelling en/of machtiging uithuisplaatsing. De veiligheid en het ontwikkelperspectief van het kind staan hierbij centraal.
2. De raad informeert de ouders, minderjarigen en belanghebbenden al tijdens het raadsonderzoek over de toetsende taak van de raad.
3. Bij een voornemen tot niet-verlenging van de ondertoezichtstelling stelt de gecertificeerde instelling de raad uiterlijk 10 weken tevoren op de hoogte.
4. Bij een voornemen tot beëindiging van de uithuisplaatsing stelt de gecertificeerde instelling de raad direct na het nemen van de kernbeslissing tot terugplaatsing. Als het gaat om een beslissing om geen verlenging van de machtiging uithuisplaatsing te vragen, meldt de gecertificeerde instelling dit bij voorkeur 10 weken voor het verstrijken van de machtiging uithuisplaatsing.
5. De gecertificeerde instelling wacht met het feitelijk terugplaatsen van het kind tot de raad schriftelijk heeft laten weten akkoord te gaan met niet verlenging of – als de raad een onderzoek instelt en een verzoek indient bij de rechter om de maatregel te verlengen – tot de kinderrechter een uitspraak heeft gedaan.
6. De raad bericht uiterlijk een week na ontvangst van de mededeling, schriftelijk aan de gecertificeerde instelling of er al dan niet een onderzoek wordt ingesteld.
7. Als er een onderzoek wordt ingesteld, wordt dit in beginsel binnen drie weken afgerond.
8. Indien de plaatsing feitelijk eindigt zonder voorafgaand besluit ('crisissituaties') stelt de gecertificeerde instelling de raad hiervan zo snel mogelijk in kennis, uiterlijk binnen twee weken na de beëindiging van de plaatsing.

9. Hangende de toetsing door de raad, draagt de gecertificeerde instelling zorg voor de verlenging van de ondertoezichtstelling en/of machtiging uithuisplaatsing.

10. De gecertificeerde instelling stuurt de raad documenten waaruit duidelijk wordt hoe de veiligheidstoets heeft plaatsgevonden, welke afwegingen en beoordelingen zijn gemaakt ten aanzien van de gekozen oplossingen voor de eerder geconstateerde onveiligheid. In ieder geval ontvangt de raad de ingevulde Deltaveiligheidslijst of een ander ingevuld risicotaxatieformulier. Daarnaast stuurt de gecertificeerde instelling bij een voorgenomen thuisplaatsing het laatste plan van aanpak naar de raad en bij een beëindiging van de ondertoezichtstelling de evaluatie van de rapportage (afsluitrapportage). Indien aanwezig stuurt de gecertificeerde instelling overige nuttige informatie betreffende het verloop van de hulp mee zoals het indicatiebesluit, rapportage van de jeugdhulpaanbieder, (recent) diagnostisch materiaal.

11. Is de melding compleet, dan bericht de raad aan de gecertificeerde instelling binnen een week of de raad akkoord gaat met het voorgenomen besluit.

12. Als de raad van mening is dat de aangeleverde informatie onvoldoende is, dan verzoekt de raad zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen een week de gecertificeerde instelling de aanvullende informatie aan te leveren. De gecertificeerde instelling reageert binnen een week door de alsnog compleet te maken. Als de gevraagde informatie achterwege blijft, start de raad zelf een onderzoek, uiterlijk binnen tien dagen na binnenkomst van de melding.

13. De raad voor de kinderscherming doet de toetsing in beginsel op de stukken af, tenzij de informatie aanwijzingen bevat dat er nog steeds gronden voor de ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing zijn.

14. De raad verricht de toetsing aan de hand van een beoordelingsformulier. Hiermee wordt nagegaan of de benodigde stukken door de gecertificeerde instelling toegestuurd zijn en of deze voldoende inhoudelijke informatie bevat. De raad toetst alle mededelingen van de gecertificeerde instelling, ook de mededelingen die te laat zijn.

In de toetsing bij de beëindiging van de ondertoezichtstelling wordt de afweging gemaakt of de gronden niet langer aanwezig zijn, de doelen zijn behaald de veiligheid van het kind gewaarborgd is en of in de noodzakelijke hulpverlening wordt voorzien.

In de toetsing of terugplaatsing wordt getoetst of de veiligheid van het kind in brede zin gewaarborgd is en of de nog in te zetten hulpverlening naar verwachting deze veiligheid zal bevorderen en waarborgen.

15. De raad treedt in overleg met gecertificeerde instelling als de raad op basis van de beschikbare informatie van mening is dat er een verzoek aan de rechter tot verlenging van de ondertoezichtstelling en/of verzoek aan de rechter (tot verlenging van de duur van de) machtiging uithuisplaatsing moet worden overwogen. Wanneer het overleg niet tot overeenstemming leidt, stelt de raad een onderzoek in en legt de zaak, indien nodig, aan de kinderrechter voor.

16. De raad legt de weging vast in de beoordelingsformulieren en stuurt een kopie aan de gecertificeerde instelling. De raad geeft in de brief aan de gecertificeerde instelling gemotiveerd aan hoe de raad tot zijn instemming is gekomen of waarom tot een onderzoek werd besloten.

2. Verzoek om een gezagsbeëindigende maatregel vanuit een lopende ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing

Waar gaat het om?

Een ondertoezichtstelling kan niet verlengd worden wanneer de ouder niet in staat is om binnen een voor persoon en de ontwikkeling van de minderjarige verantwoorde termijn, de verzorging en opvoeding zelf ter hand te nemen. Dit speelt alleen wanneer er sprake is van een uithuisplaatsing.

De gecertificeerde instelling kan tijdens een ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing aan de raad voor de kinderbescherming vragen om een onderzoek naar een gezagsbeëindigende maatregel in te stellen.

De raad maakt over de samenwerking bij het verzoek tot raadsonderzoek afspraken met de gecertificeerde instellingen. De gemeente ziet erop toe dat de gecertificeerde instellingen zich aan hun wettelijke verplichtingen houden en de afspraken nakomen.

Relevante wetsartikelen

Burgerlijk wetboek

Art 266, lid 1 en 2:

1. De rechtbank kan het gezag van een ouder beëindigen indien:

- a. een minderjarige zodanig opgroeit dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd, en de ouder niet de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding, bedoeld in artikel 247, tweede lid, in staat is te dragen binnen een voor de persoon en de ontwikkeling van de minderjarige aanvaardbaar te achten termijn, of
- b. de ouder het gezag misbruikt.

2. Het gezag van de ouder kan ook worden beëindigd indien het gezag is geschorst, mits aan het eerste lid is voldaan.

Art 267, lid 1:

Beëindiging van het gezag kan worden uitgesproken op verzoek van de raad voor de kinderbescherming of het openbaar ministerie. Tevens is degene die niet de ouder is en de minderjarige gedurende ten minste een jaar als behorende tot zijn gezin verzorgt en opvoedt bevoegd tot het doen van het verzoek indien de raad voor de kinderbescherming niet tot een verzoek overgaat.

Wat afspreken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming

17. De raad voor de kinderbescherming maakt met de gecertificeerde instellingen afspraken over de onderbouwing van dit verzoek en over de afhandeling ervan door de raad.

De gecertificeerde instellingen hebben de wettelijke plicht om het verzoek te onderbouwen. Doen zij dat niet, dan zal de raad of de rechter hen hier op aanspreken.

3. Het advies van de raad voor de kinderbescherming bij een ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing die 2 jaar heeft geduurd

Waar gaat het om?

Bij de invoering van de herziene kinderbeschermingswetgeving (voorzien per 1 januari 2015), krijgt de raad voor de kinderbescherming als taak om een advies uit te brengen als de gecertificeerde instelling bij de rechter een verlenging van de ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing vraagt en de uithuisplaatsing twee jaar of langer heeft geduurd (art 265j BW). De vraag die de raad in het advies beantwoordt, is (conform de MvT, pg 33 en verder) of de ondertoezichtstelling niet onnodig wordt verlengd.

In veel gevallen ligt dat namelijk niet voor de hand: na twee jaar uithuisplaatsing is het meestal in het belang van kinderen om permanent in het pleeggezin te blijven en daar ook duidelijkheid over te krijgen. Beëindiging van het gezag is dan meer in het belang van de betrokken kinderen. De raad kan daarnaast ook van oordeel zijn dat het kind naar de eigen ouders kan terugkeren, omdat de situatie bij hen sterk ten goede is veranderd en zij de noodzakelijke hulp aanvaarden.

De raad maakt over de samenwerking bij de uitvoering van deze toetsende taak afspraken met de gecertificeerde instellingen. De gemeente ziet erop toe dat de gecertificeerde instellingen zich aan hun wettelijke verplichtingen houden en de afspraken nakomen.

Relevante wetsartikelen

Burgerlijk Wetboek (per 1 januari 2015)

Art 265 j, lid 3: Indien een ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing twee jaar of langer heeft geduurd, gaat het verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing van de [gecertificeerde instelling] vergezeld van een advies van de raad voor de kindbescherming met betrekking tot de verlenging van die ondertoezichtstelling. De [gecertificeerde instelling] doet van het voornemen tot een voornoemd verzoek tijdig doch uiterlijk twee maanden voor het verstrijken van de ondertoezichtstelling mededeling aan de raad voor de kindbescherming.

Wat afspreken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming

18. Bij een voornemen tot een verlenging van een ondertoezichtstelling met een machtiging uithuisplaatsing die twee jaar duurt, stuurt de gecertificeerde instelling 10 weken voor het verstrijken van de machtiging uithuisplaatsing alle relevante documenten naar de raad voor de kindbescherming: de evaluatie van het plan van aanpak, het nieuwe indicatiebesluit, het verzoekschrift en het plan van aanpak voor de komende periode.

In deze documenten staat de afweging waarom deze verlenging de meest geëigende maatregel is en de andere maatregelen niet.

19. Op grond van deze documenten brengt de raad voor de kindbescherming advies uit aan de kinderrechter.

20. Is de informatie van de gecertificeerde instelling niet compleet en kan de raad voor de kindbescherming daardoor niet adviseren, dan vraagt de raad aan de gecertificeerde instelling om aanvullende informatie. Als die informatie er binnen een week niet is, volgt overleg tussen de raad en de gecertificeerde instelling.

21. De raad rondt het advies binnen een week af.

22. Adviseert de raad voor de kindbescherming om in te stemmen met het verlengingsverzoek, dan stuurt de raad de gecertificeerde instelling een aan de kinderrechter gerichte, gemotiveerde adviesbrief.

De gecertificeerde instelling stuurt deze adviesbrief van de raad mee met het verlengingsverzoek. De raad stuurt een kopie van de adviesbrief aan de belanghebbenden. Eventuele reacties van deze belanghebbenden stuurt de raad zo snel mogelijk door aan de gecertificeerde instelling.

23. Adviseert de raad voor de kindbescherming om niet in te stemmen met het verlengingsverzoek, wordt belangrijke informatie gemist of bestaan er aarzelingen, dan volgt overleg tussen de raad en de gecertificeerde instelling.

Als de raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instellingen het in dat overleg eens worden, dan zijn er drie mogelijkheden:

- a. De raad adviseert alsnog positief over het verlengingsverzoek.
- b. De gecertificeerde instelling en de raad zijn het erover eens dat het kind terug kan naar de eigen ouders. Er zijn dan twee mogelijkheden. Ofwel de gecertificeerde instelling past het verzoekschrift aan. De instelling vraagt in dat geval ofwel alleen een verlenging van de ondertoezichtstelling (met eventueel een verlenging van de uithuisplaatsing voor korte duur, om de terugkeer naar het eigen gezin voor te bereiden). Ofwel de gecertificeerde instelling ziet af van een verzoekschrift. De ondertoezichtstelling verloopt dan om de door de rechter uitgesproken einddatum.
- c. De gecertificeerde instelling vraagt de raad om onderzoek naar een gezagsbeëindigende maatregel en de gecertificeerde instelling informeert hierover de ouders. De gecertificeerde instelling vraagt verlenging van de ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing om de raad tijd te geven om een onderzoek te doen.

De raad stuurt de gecertificeerde instelling in alle gevallen een aan de kinderrechter gerichte gemotiveerde adviesbrief met een kopie aan de belanghebbenden. Desgewenst stuurt de gecertificeerde instelling een reactie op het raadsadvies mee naar de kinderrechter, de raad en belanghebbenden.

Als de raad voor de kindbescherming en de gecertificeerde instelling het in dat overleg niet eens worden, dan de raad een onderzoek naar de noodzaak van een kindbeschermingsmaatregel die past bij het perspectief van de minderjarige. De raad en de gecertificeerde instelling spreken af wie hierover de ouders informeert. De raad stuurt de gecertificeerde instelling een adviesbrief met daarin de motivatie voor het opstarten van een onderzoek en stuurt daarvan een kopie aan de belanghebbenden. De raad doet onderzoek en stuurt het adviesrapport en eventueel rekest naar kinderrechter, de gecertificeerde instellingen en belanghebbenden, uiterlijk één week voor de zittingsdatum.

24. De gecertificeerde instelling dient het verzoekschrift in, uiterlijk acht weken voor de datum waarop de lopende kindbeschermingsmaatregel van rechtswege eindigt. De gecertificeerde instelling voegt bij het verzoekschrift de adviesbrief van de raad voor de kindbescherming. Leidt het verschil van inzicht tussen de raad en de gecertificeerde instelling tot een raadsonderzoek, dan meldt de gecertificeerde instelling dat het advies van de raad (inclusief onderbouwing in de vorm van een raadsrapport) uiterlijk een week voor de zitting bij de kinderrechter binnen is.

4. De toetsing door de raad voor de kindbescherming bij (tijdelijke) voogdij
De uitvoering van deze bepaling is voorlopig opgeschort. Of dan wel wanneer de bepaling zal worden uitgevoerd wordt door de verantwoordelijke ministers en de Kamer op een later tijdstip besloten, mede afhankelijk van de uitkomsten van nader onderzoek.

Waar gaat het om?

Bij voogdijen staat het behartigen van de belangen het kind buiten de oorspronkelijke opvoedingssituaties centraal. Eén van die belangen is het bereiken van een stabiele alternatieve opvoedingssituatie. Bij voorkeur bij pleegouders die, waar dat verantwoord is, zelf met het gezag over het kind worden bekleed.

Uit onderzoek van de Inspectie Jeugdzorg uit 2003 bleek echter dat het belang van kinderen die onder voogdij staan onvoldoende is gewaarborgd. Het ontbrak aan een transparante en planmatige uitvoering van de voogdij. In een reactie op het inspectieonderzoek stelde de minister van Justitie dat de activiteiten van voogdijinstelling erop gericht moeten zijn om pedagogisch en juridisch gezag met elkaar verbinden bij een natuurlijk persoon en dat gestreefd moet worden naar een pleeggezinplaatsing. Waar plaatsing niet mogelijk is, is het taak om een sociaal netwerk te creëren.

Om die transparantie en planmatige uitvoering beter te kunnen waarborgen, krijgt de raad voor de kindbescherming bij de invoering van de herziene kindbeschermingswetgeving (per 1 januari 2015) een toetsende taak bij (tijdelijke) voogdijen. Die taak is vergelijkbaar met de toetsende taak bij het niet verlengen van de ondertoezichtstelling. Het gaat niet om algemeen kwaliteitstoezicht of toezicht op naleving van de wet; dat doet Inspectie Jeugdzorg. Het gaat om te beoordelen of de belangen van de minderjarigen voldoende behartigd worden. Het gaat zowel om tijdelijke voogdij als om reguliere voogdij waar de gecertificeerde instelling of het NIDOS uitvoerder van is.

De raad maakt over de samenwerking bij de uitvoering van deze taak afspraken met de gecertificeerde instellingen en de gemeente ziet erop toe dat de gecertificeerde instellingen zich aan hun wettelijke verplichtingen houden en de afspraken nakomen.

Relevante wetsartikelen

Burgerlijk Wetboek (per 1 januari 2015)

Art 305, lid 1-2:

1. De [gecertificeerde instelling], zendt jaarlijks aan de raad voor de kindbescherming een afschrift van het plan, bedoeld in [de Jeugdwet], dat tevens de gegevens bevat over het verloop van de voogdij.
2. Geschillen tussen de [gecertificeerde instelling] en de raad voor de kindbescherming die de uitoefening van de voogdij door de [gecertificeerde instelling] betreffen, kunnen op verzoek van een van beide aan de kinderrechter worden voorgelegd. De kinderrechter neemt een zodanige

beslissing als hem in het belang van de minderjarige wenselijk voorkomt. Hij beproeft alvorens te beslissen een vergelijk tussen de betrokkenen.

Wat afspreken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming

25. De gecertificeerde instelling of het NIDOS stuurt (conform art 40 Uitvoeringswet op de JZ, per 1 januari 2015: JW) jaarlijks een afschrift van het evaluatieplan aan de raad voor de kinderbescherming.

26. De raad voor de kinderbescherming doet de toetsing in beginsel af op de schriftelijke stukken die de gecertificeerde instelling of het NIDOS aan de raad toestuur.

27. De raad voor de kinderbescherming toetst het evaluatieplan. De raad dient (conform de herziene kinderbeschermingswetgeving, MvT pg 37 en verder) te beoordelen of de belangen van de minderjarigen voldoende worden behartigd, of de minderjarige de nodige zorg ontvangt en of de punten uit wet- en regelgeving worden uitgevoerd.

Het gaat concreet om:

- De mate waarin de gecertificeerde instelling of het NIDOS zich op de hoogte houdt van de ontwikkeling van de minderjarige, de aan hem bestede zorg en zijn vermogen.
- De mate waarin de gecertificeerde instelling of het NIDOS contact tussen de minderjarige en diens oorspronkelijk milieu bevordert.
- De mate waarin de gecertificeerde instelling of het NIDOS bevordert dat de minderjarige persoonlijk contact heeft met een persoon buiten de instelling.
- De mate waarin de gecertificeerde instelling of het NIDOS rekening houdt met overgang van gezag naar de ouders of pleegouders.

28. Als de informatie niet compleet is, vraagt raad voor de kinderbescherming aan de gecertificeerde instelling of het NIDOS om zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 2 weken met aanvullende informatie te komen.

29. Als de raad voor de kinderbescherming na toetsing van mening is dat de belangen van de minderjarige voldoende gewaarborgd zijn, stuurt de raad binnen twee weken na ontvangst van het evaluatieplan of na completering van de informatie een gemotiveerde brief aan de gecertificeerde instelling of het NIDOS met een afschrift aan de belanghebbenden.

30. Als de raad voor de kinderbescherming vragen heeft of twijfelt of de belangen van de minderjarige voldoende gewaarborgd zijn, vraagt de raad de gecertificeerde instelling of het NIDOS om nadere uitleg.

31. Als na uitleg van de gecertificeerde instelling of het NIDOS de raad vindt dat de belangen van de minderjarige voldoende gewaarborgd zijn, dan laat de raad dit schriftelijk aan de instelling weten.

32. Is de raad voor de kinderbescherming ook na overleg met de gecertificeerde instelling of het NIDOS van mening dat de belangen minderjarige onvoldoende gewaarborgd zijn, of als daarover nog steeds twijfels bestaan, dan start de raad een raadsonderzoek en benadert hiervoor de belanghebbenden. Het raadsonderzoek wordt indien mogelijk binnen 3 weken maar uiterlijk binnen 2 maanden afgerond.

33. Is de raad voor de kinderbescherming na dit raadsonderzoek van mening dat de belangen van de minderjarige voldoende behartigd worden, dan laat de raad dit schriftelijk weten aan de gecertificeerde instelling of het NIDOS. De belanghebbenden ontvangen een kopie van deze brief.

34. Als de raad voor de kinderbescherming na dit raadsonderzoek van mening blijft dat de belangen van de minderjarige onvoldoende behartigd worden, dan legt de raad of de gecertificeerde instelling of het NIDOS de zaak gemotiveerd voor aan kinderrechter.

Bijlage 6. Landelijk kader voor afspraken tussen de raad voor de kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen voor jeugdreclassering

De wetgeving rond de inzet van jeugdreclassering stelt eisen aan de samenwerking tussen de raad voor de kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen. Daarnaast kan de gemeente nadere voorwaarden stellen over de samenwerking met de raad, bij het contracteren van gecertificeerde instellingen.

De afspraken die in dit Landelijk kader zijn opgenomen, zijn tot stand gekomen in overleg tussen de raad voor de kinderbescherming, Jeugdzorg Nederland, NIDOS.

Waar gaat het om?

De raad voor de kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen voor jeugdreclassering werken op verschillende momenten nauw samen. Voor een deel komt die samenwerking voort uit wettelijke verplichtingen (vastgelegd in de Jeugdwet en andere wetten).

De raad en de gecertificeerde instellingen maken onder regie van de gemeente afspraken over hun manier van samenwerking.⁸ Die afspraken moeten voldoen aan de wettelijke eisen en de aanvullende eisen van de gemeente. De gemeente ziet er, als opdrachtgever van de gecertificeerde instellingen, op toe dat die instellingen zich aan de afspraken houden.

In uitzonderlijke gevallen kan de raad voor de kinderbescherming – na overleg met de gemeente – gebruik maken van zijn aanwijzingsbevoegdheid ten aanzien van de gecertificeerde instelling voor jeugdreclassering.

Relevante wet- en regelgeving

Besluit van 16 december 2004, houdende regels ter uitvoering van de Wet op de jeugdzorg (Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg), paragraaf 7. Het uitvoeren van de jeugdreclassering (art 46-49).

Wat afspreken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instelling voor jeugdreclassering

Wettelijke verplichtingen

1. De gecertificeerde instelling levert op verzoek van de raad informatie aan de raad ter voorbereiding van het afstemmingsoverleg ZSM.
2. De raad en de gecertificeerde instelling hebben soms gelijktijdige bemoeienis met jongeren. De raad informeert de gecertificeerde instelling direct en stemt af wanneer er sprake is van een nieuw Proces Verbaal Minderjarigen (PVM) ten aanzien van een jongere die begeleid wordt door een gecertificeerde instelling (zowel jeugdreclassering als jeugdbescherming).
3. De raad en de gecertificeerde instelling maken afspraken over de wijze waarop en de termijnen waarbinnen uitwisseling van informatie plaatsvindt tijdens het strafonderzoek door de raad en voor de zitting (wijze van preadvisering, uitvoering en rapportage toezicht en begeleiding, uitvoering en rapportage van haalbaarheidsonderzoeken).
4. De raad stuurt afschrift van het strafadvies naar de gecertificeerde instelling, indien deze is betrokken bij de totstandkoming hiervan en/of het strafadvies inhoudt dat zij de uitvoering van de maatregel hulp en steun of de gedragsmaatregel dienen op te pakken.

⁸Dit is afhankelijk van het normenkader voor de certificering: de gemeenten en de raad hoeven geen afspraken te maken die al in dat normenkader vastliggen.

5. De raad en de gecertificeerde instelling maken samenwerkingsafspraken in het kader van de wettelijke toezichthoudende taak van de raad op de gecertificeerde instelling voor jeugdreclassering. Bijvoorbeeld over de termijnen waarbinnen (en de manier waarop) de plannen van aanpak, de reguliere verantwoordingsrapportages en de wijzigings- en verlengingsverzoeken in het kader van de gedragsmaatregel aan de raad worden toegezonden.

Mogelijke aanvullende eisen aan de gecertificeerde instellingen voor jeugdreclassering⁹

1. De gecertificeerde instelling is, net als de raad, aanwezig bij het overleg over jongeren in het Veiligheidshuis.

2. De gecertificeerde instelling is aanwezig bij het JCO+ als er TUL-zaken¹⁰ worden besproken over jongeren die zij als cliënt hebben.

3. De raad en de gecertificeerde instelling maken afspraken over de wijze waarop zij gebruikmaken van het Landelijk Instrumentarium Jeugdstrafrechtketen.

4. De raad en de gecertificeerde instelling maken afspraken over de wijze waarop de organisaties ter zitting vertegenwoordigd zijn.

5. De raad en de gecertificeerde instelling maken afspraken over de wijze waarop vanuit de uitvoering van een opgelegde jeugdreclasseringsmaatregel een verzoek tot raadsonderzoek naar de noodzaak van een kinderschermingsmaatregel aan de raad gericht kan worden, conform de afspraken in beschermingszaken (zie het vorige hoofdstuk van deze handreiking). De raad en de gecertificeerde instelling maken afspraken over de wijze waarop de raad betrokken en geïnformeerd wordt indien een zaak wordt overgedragen aan, of wordt overgenomen van een andere gecertificeerde instelling.

6. De gemeente stelt aan de gecertificeerde instelling als eis, dat bij de uitvoering van de jeugdreclasseringsmaatregel wordt aangesloten bij de jeugdhulp zoals die in het gemeentelijke domein georganiseerd is.

⁹De genoemde eisen zijn conform de huidige samenwerkingsafspraken in de jeugdstrafrechtketen.

¹⁰De afkorting TUL staat voor 'ten uitvoer legging'. Het gaat om het ten uitvoer leggen van een voorwaardelijke straf, omdat de jongere zich niet heeft gehouden aan de voorwaarden.